

Veiligheid 2025

Deelrapportage van de inwonerspeiling
Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid

April 2026

Lelystad

Inleiding	<u>3</u>
-----------	--------------------------

Samenvatting	<u>4</u>
--------------	--------------------------

1. Overlast in de buurt	<u>5</u>
-------------------------	--------------------------

2. Onveiligheidsgevoelens	<u>13</u>
---------------------------	---------------------------

3. Criminaliteit	<u>19</u>
------------------	---------------------------

4. Slachtofferschap	<u>21</u>
---------------------	---------------------------

Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording	<u>26</u>
-------------------------------------	---------------------------

Bijlage 2: Tabellenrapportage	<u>28</u>
-------------------------------	---------------------------

Bijlage 3: Kaart Lelystad met wijken	<u>34</u>
--------------------------------------	---------------------------

Inleiding

Inwonerspeiling

In september, oktober en november 2025 is het onderzoek Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid uitgevoerd. Dit onderzoek wordt eens in de twee jaar uitgevoerd, zodat ontwikkelingen door de tijd heen inzichtelijk zijn. Het onderzoek bestaat uit drie verschillende vragenlijsten over de thema's Wonen, Leefbaarheid en Veiligheid. De resultaten van het onderzoek worden in meerdere deelrapportages besproken. Deze rapportage gaat over veiligheid.

In deze deelrapportage bespreken we eerst eventuele problemen in de buurt en gevoelens van onveiligheid. Vervolgens kijken we naar veiligheid in zowel de buurt als in de stad. Wat vinden inwoners onveilige plekken? Tot slot gaan we dieper in op het slachtofferschap: van welke voorvallen zijn inwoners in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer geworden?

Respons

De vragenlijsten zijn via e-mail verspreid onder het LelyStadsPanel. Daarnaast heeft een grote groep Lelystedelingen een brief ontvangen met een link naar de online vragenlijst. Inwoners die na twee weken nog niet hadden gereageerd, ontvingen een herinnering met een papieren versie van de vragenlijst. Verder was er een campagne op Instagram en Facebook met een oproep om de vragenlijsten in te vullen.

De resultaten in deze rapportage zijn gebaseerd op 2.087 ingevulde vragenlijsten.

Overlast

Inwoners ervaren in hun buurt de meeste overlast van te hard rijden (44%), rommel op straat (38%) en parkeerproblemen (38%). Ook de scores voor hondenpoep (30%) en rondhangende jongeren (27%) zijn relatief hoog. De twee vormen van overlast met de hoogste prioriteit zijn te hard rijden en parkeerproblemen.

Ten opzichte van 2023 ervaren inwoners minder overlast van fysieke verloedering en verkeer. De sociale overlast is iets toegenomen. Tussen wijken bestaan grote verschillen in de overlast die inwoners in hun buurt ervaren.

Onveiligheidsgevoelens en criminaliteit

In Lelystad is het aandeel inwoners met onveiligheidsgevoelens ten opzichte van 2023 toegenomen. Ook landelijk is er een stijging.

In 2025 voelt 32% van de Lelystedelingen zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Het zijn met name de jongere leeftijdsgroepen die zich minder veilig voelen. Vrouwen voelen zich vaker onveilig in de eigen buurt dan mannen. De stijging van de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt is zichtbaar in veel wijken.

Deze toename van de onveiligheidsgevoelens hangt vooral samen met een stijging van het percentage inwoners dat aangeeft dat er veel criminaliteit in de buurt is en in iets mindere mate met een toename van de sociale overlast.

Relatief veel inwoners voelen zich in Lelystad onveilig op plekken waar jongeren rondhangen.

Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er veel criminaliteit in de buurt is, is – net als het aandeel inwoners met onveiligheidsgevoelens – in veel wijken toegenomen. Tegelijkertijd zijn de verschillen tussen wijken voor dit kenmerk groter geworden.

Slachtofferschap

Eén op de tien Lelystedelingen geeft aan dat er in het afgelopen jaar in Lelystad iets is gestolen of vernield aan de buitenkant van de auto of dat er met opzet iets is vernield of beschadigd. Andere voorvallen die relatief vaak voorkomen zijn fietsendiefstal, bedreiging met lichamelijk geweld en bedreiging in de eigen wijk. De aangiftebereidheid is het hoogst bij fietsendiefstal.

Overlast

Aan inwoners is gevraagd welke vormen van overlast in hun buurt voorkomen en, indien dit het geval is, in welke mate zij deze overlast ervaren.

De meeste inwoners ervaren overlast van te hard rijden, namelijk 44%. Ook van rommel op straat (38%) en parkeerproblemen (38%) ervaren relatief veel mensen in Lelystad overlast. En dat geldt in iets mindere mate ook voor hondenpoep (30%) en rondhangende jongeren (27%).

In deze peiling komen dezelfde vormen in de top 5 voor als in de vorige peiling. Te hard rijden staat opnieuw op de eerste plaats en rondhangende jongeren op de vijfde. De posities 2 t/m 4 staan wel in een andere volgorde. In de vorige peiling stond hondenpoep op de tweede plaats, rommel op straat op de derde en parkeerproblemen op de vierde.

In 2025 is voor het eerst gevraagd naar overlast van prostitutie. Het percentage inwoners dat hiervan overlast ervaart is heel klein.

Vrouwen ervaren over het algemeen meer overlast dan mannen. Zo hebben vrouwen een hogere score voor ervaart veel overlast door parkeerproblemen (vrouwen 23%; mannen 17%) en hondenpoep (vrouwen 15%; mannen 11%).

Ook voor de leeftijdsgroepen zijn er verschillen in de scores. De leeftijdsgroepen 50-64 jaar en 65+ ervaren doorgaans minder overlast. Zij ervaren voor geen van de vormen meer overlast dan de andere leeftijdsgroepen. 18-34 jarigen ervaren relatief veel overlast door parkeerproblemen (23%), rondhangende jongeren (16%), buurtbewoners (15%), mensen die op straat worden lastiggevallen (5%), dronken mensen op straat (5%), drugsgebruik (5%), drugshandel (5%), vernield straatmeubilair (5%) en verwarde personen (4%). Te hard rijden (32%), parkeerproblemen (25%), hondenpoep (17%), rondhangende jongeren (14%) en agressief verkeersgedrag (11%) zijn vormen waar 35-49 jarigen veel overlast van ervaren.

Ten opzichte van de vorige peiling ervaren inwoners minder overlast.

Grafiek 1.1 Komt voor en ervaren overlast (2025)

Overlast (top 4)

Er zijn duidelijk vier vormen van overlast waar veel inwoners veel overlast van ervaren.

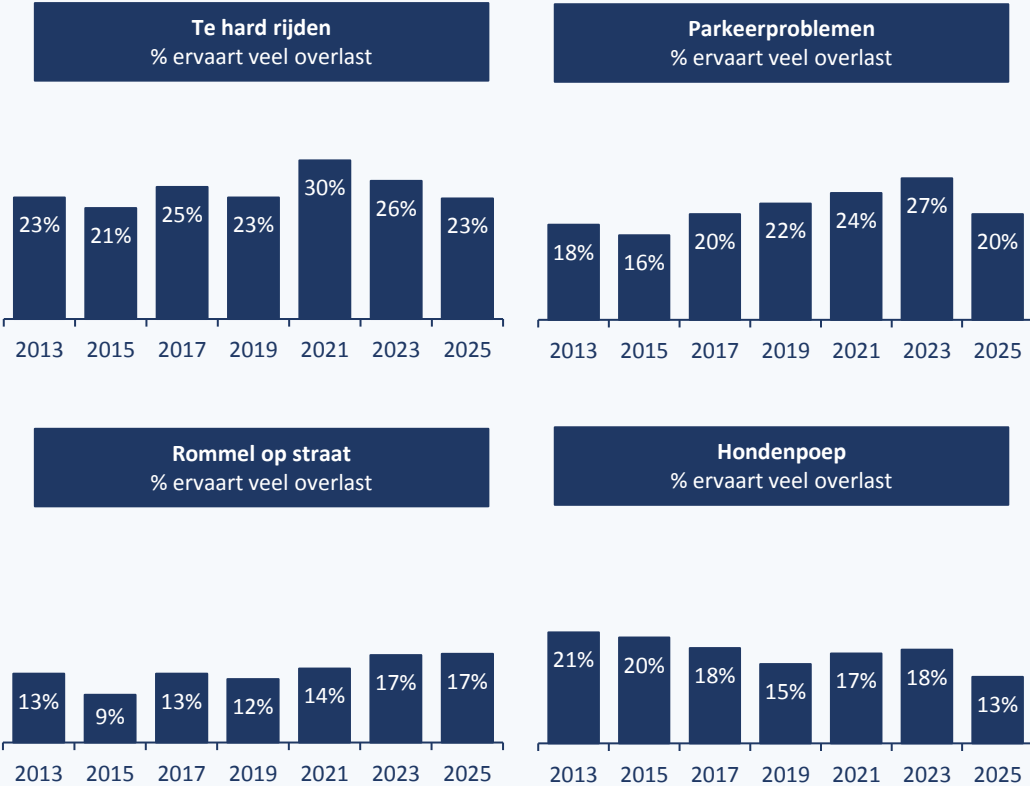
Het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van **te hard rijden** fluctueert van jaar tot jaar. In 2021 was het percentage hoger dan in andere jaren. In 2023 was dit iets lager en in 2025 is er wederom sprake van een daling.

De overlast door **parkeerproblemen** laat over de jaren heen een stijging zien. In 2015 ervaarde 16% veel overlast door parkeerproblemen. Na de piek in 2023 ligt het in 2025 weer lager en op het niveau van 2017.

Het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van **rommel op straat** nam toe sinds 2015. In 2025 ligt het op hetzelfde niveau als in 2023.

Overlast van **hondenpoep** op bijvoorbeeld de stoep of grasveldjes nam sinds 2013 af. In 2021 en 2023 lag het percentage dat veel overlast ervaart hoger dan in 2019, maar in 2025 is het weer verder gedaald.

Grafiek 1.2 Ervaren overlast (top 4) (2013-2025)

Overlast met de hoogste prioriteit

In de vragenlijst konden inwoners aangeven welke twee vormen van overlast in de buurt als eerst aangepakt moeten worden. Voor alle vormen van overlast is het aandeel bepaald. De scores in de grafiek tellen samen op tot 100%.

Als inwoners de twee vormen kiezen met de hoogste prioriteit, dan staan te hard rijden (22%) en parkeerproblemen (19%) bovenaan (grafiek 1.3).

De vormen van overlast die voor inwoners de hoogste prioriteit hebben, zijn doorgaans ook de vormen waarvan zij de meeste hinder ervaren. De top 5 bestaat uit dezelfde onderwerpen. Voor te hard rijden, parkeerproblemen en hondenpoep geldt dat in jaren met een hogere ervaren overlast ook de prioriteitsscore hoger ligt. Tussen deze scores is sprake van een sterke samenhang.

Voor rommel op straat wordt dit verband echter niet gevonden; hier is geen duidelijke relatie tussen de scores zichtbaar. In jaren waarin inwoners meer overlast van rommel op straat ervaren, neemt de prioriteit die zij hieraan geven niet toe. Dit wijst erop dat de prioriteit die inwoners aan dit onderwerp geven minder direct samenhangt met de mate van ervaren overlast.

Van de inwoners die overlast ervaren van te hard rijden of van parkeerproblemen, geven 52% dit onderwerp een hoge prioriteit. Dit zijn relatief hoge scores.

Overlast door bekladde muren of gebouwen (7%), drugsgebruik (13%) en verwarde personen (14%) krijgen daarentegen relatief weinig prioriteit. Voor de overige vormen van overlast ligt dit aandeel tussen de 20% en 41%.

Grafiek 1.3 Overlast met de hoogste prioriteit (2025)

Overlast met de hoogste prioriteit (top 4)

Te hard rijden had alle jaren de hoogste score. De huidige peiling vormt hierop geen uitzondering. De laatste peilingen daalt het percentage wel iets.

Het percentage inwoners dat vindt dat **parkeerproblemen** de hoogste prioriteit hebben, nam sinds 2013 toe. In deze peiling zien we dat het iets lager is dan de vorige peiling, maar nog steeds op een hoog niveau ligt.

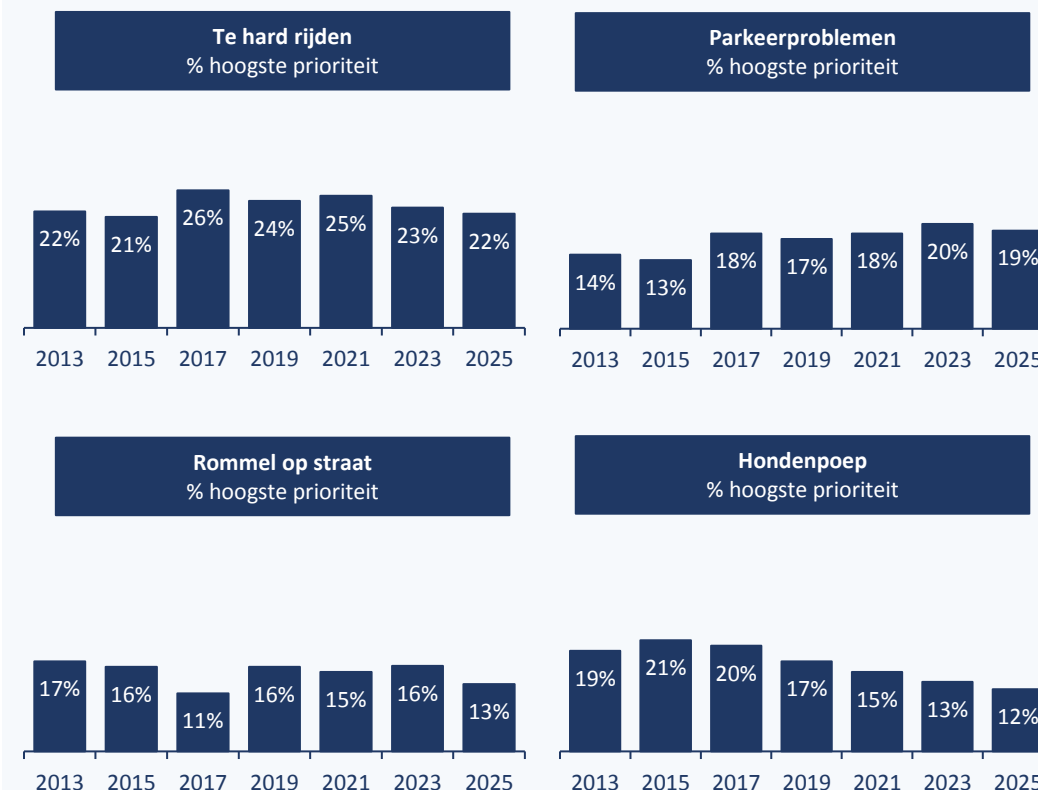
De score voor **rommel op straat** met de hoogste prioriteit was in 2019, 2021 en 2023 redelijk stabiel met percentages rond de 16%. De laatste peiling ligt dit percentage iets lager.

Voor **hondenpoep** is de score de afgelopen jaren afgenomen. In 2013 stond dit onderwerp bij 19% in hun top 2 als overlast met hoogste prioriteit en inmiddels is dit gedaald naar 12%.

Voor de top 4 van overlast met hoogste prioriteit geldt dat de score lager ligt dan in 2023. De vormen van overlast met een hogere score zijn rondhangende jongeren en overlast door buurtbewoners. In 2025 geeft 10% van de inwoners prioriteit aan overlast van rondhangende jongeren; in 2023 was dit nog 7%. En voor overlast door buurtbewoners is de score gestegen van 4% in 2023 naar 6% in 2025.

Op de volgende pagina's wordt dieper ingegaan op de verschillende vormen van overlast. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen fysieke verloedering, sociale overlast en verkeersoverlast. De resultaten worden zowel in de tijd gevolgd als per deelwijk weergegeven. In enkele deelwijken hebben te weinig bewoners de vragenlijst ingevuld. Daarom worden daar de scores van de gehele wijk gebruikt. Dit geldt voor Lelystad-Haven. In het vervolg van de rapportage wordt de term wijken gebruikt voor zowel de deelwijken als wijken. Een kaartje met de namen van alle wijken staat in [bijlage 3](#).

Grafiek 1.4 Overlast met hoogste prioriteit (top 4) (2013-2025)

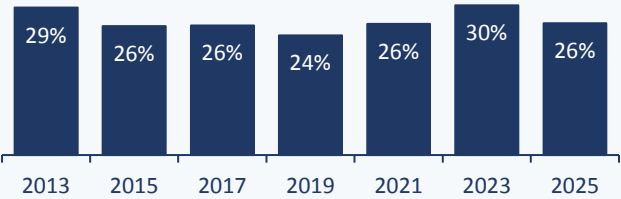

Fysieke verloedering

Onder fysieke verloedering vallen de volgende vier vormen van overlast: (1) rommel op straat, (2) vernield straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes, (3) bekladde muren of gebouwen en (4) hondenpoep bijvoorbeeld op de stoep of op grasveldjes.

26% van de inwoners ervaart in 2025 van minimaal één van deze vormen veel overlast. Dit is minder hoog dan de vorige peiling en ligt op hetzelfde niveau als in 2021. De lagere score in 2025 komt met name door minder overlast van hondenpoep.

Grafiek 1.5 Percentage inwoners dat veel fysieke verloedering ervaart (2013-2025)

Vrouwen ervaren meer overlast door fysieke verloedering (29%) dan mannen (23%). Vrouwen hebben een hogere score voor veel overlast door hondenpoep (15%).

35-49 jarigen ervaren de meeste overlast door fysieke verloedering (32%) en 65-plussers de minste (21%). Ook hier wordt een groot deel van het verschil veroorzaakt door hondenpoep (35-49 jaar: 17%; 65+: 10%).

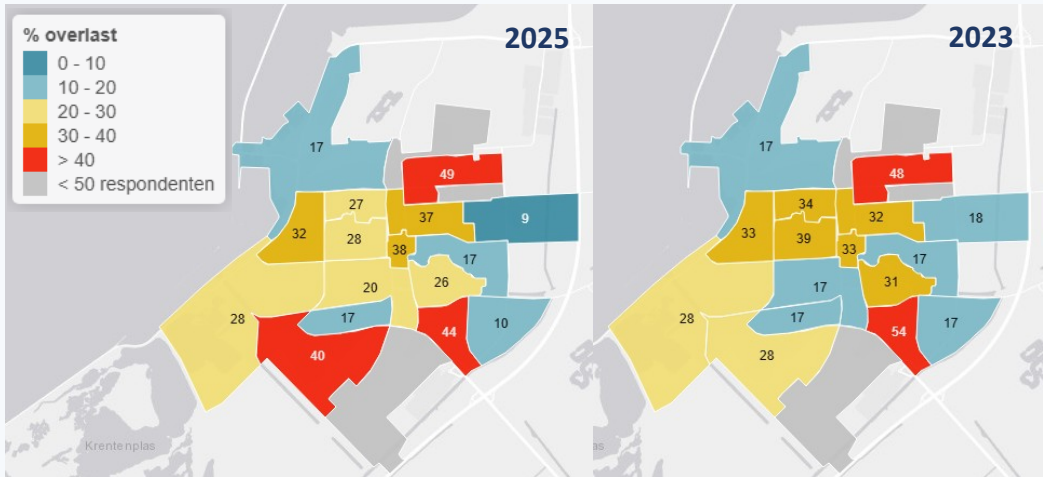
Hoe lager de waarde van de woning hoe meer fysieke overlast wordt ervaren. De woningen zijn ingedeeld in vijf gelijke groepen op basis van hun WOZ-waarde (klasse 1 t/m 5). De score voor fysieke verloedering is 43% voor de bewoners van woningen in de laagste klasse (klasse 1) en 15% voor de hoogste klasse (klasse 5). Bewoners van woningen in de laagste klasse ervaren vooral meer overlast door rommel op straat (35%), maar ook voor veel overlast door vernield straatmeubilair (6%) en bekladde muren of gebouwen (2%) hebben zij een hogere score.

Fysieke verloedering - wijken

Tussen de wijken bestaan duidelijke verschillen in de mate van overlast.

Bewoners van Atol-Oost/Oostrandpark rapporteren de minste fysieke verloedering. In Lelycentre/Zuiderzee, Waterwijk en Warande-West is juist sprake van een omgekeerd beeld, waar de mate van fysieke verloedering relatief hoog ligt. In Lelycentre/Zuiderzee gaat het met name om veel overlast door rommel op straat (39%), vernield straatmeubilair (13%) en bekladde muren of gebouwen (4%), terwijl in Waterwijk rommel op straat (33%) en vernield straatmeubilair (10%) ruim bovengemiddeld scoren. In Warande-West is relatief veel overlast door hondenpoep (29%).

Figuur 1.6 Percentage fysieke verloedering naar wijk (2023-2025)

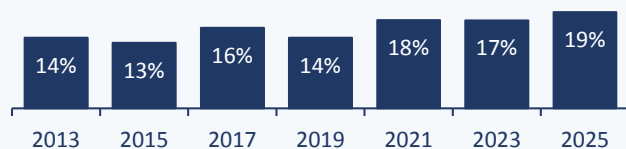
In 2023 was er in de wijken Kempenaar/Kogge en Gondel/Schouw een stijging van overlast door fysieke verloedering. In Kempenaar/Kogge was er meer overlast door rommel op straat en hondenpoep en in Gondel/Schouw meer overlast door rommel op straat, bekladde muren of gebouwen en hondenpoep. In 2025 liggen de scores lager dan in 2023, maar nog wel hoger dan in 2021. Toen waren de scores respectievelijk 17% en 14%.

Sociale overlast

Onder sociale overlast vallen de volgende zes vormen: (1) dronken mensen op straat, (2) drugsgebruik, (3) drugshandel, (4) overlast door buurtbewoners, (5) lastigvallen van mensen op straat en (6) rondhangende jongeren.

Het percentage inwoners dat van één of meerdere van deze zes vormen veel overlast ervaart is 19% in 2025. Dit is niet noemenswaardig anders ten opzichte van 2012 en 2023. Alleen overlast door mensen die op straat worden lastig gevallen is hoger in 2025 (2%) dan in 2023 (1%). Hoewel de meeste afzonderlijke vormen van sociale overlast niet zijn toegenomen, is de totale sociale overlast wel iets hoger. Dit hangt samen met het feit dat in 2025 meer inwoners veel overlast ervaren van één vorm.

Grafiek 1.7 Percentage inwoners dat veel sociale overlast ervaart van minimaal één vorm (2013-2025)

18-34 jarigen ervaren meer sociale overlast (30%); op alle vormen van sociale overlast scoren zij hoger dan de 35-plussers. Ook de leeftijdsgroep 35-49 jaar heeft voor sociale overlast een bovengemiddelde score (23%), maar deze groep scoort alleen voor rondhangende jongeren significant hoger. Van de 50-64 jarigen ervaart 12% sociale overlast en van de 65-plussers 10%.

Net als voor fysieke overlast vinden we voor sociale overlast ook verschillen voor woningwaarde. Onder bewoners van woningen in de laagste klasse ervaart 34% veel overlast van ten minste één vorm, waarbij op alle vormen ruim boven het gemiddelde wordt gescoord. In de hoogste woningwaardeklasse geldt dit voor 11% van de bewoners.

Sociale overlast - wijken

De bewoners in de wijken Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof (8%) en Boeier/Karveel/Golfpark/Kust (9%) ervaren de minste sociale overlast in 2025.

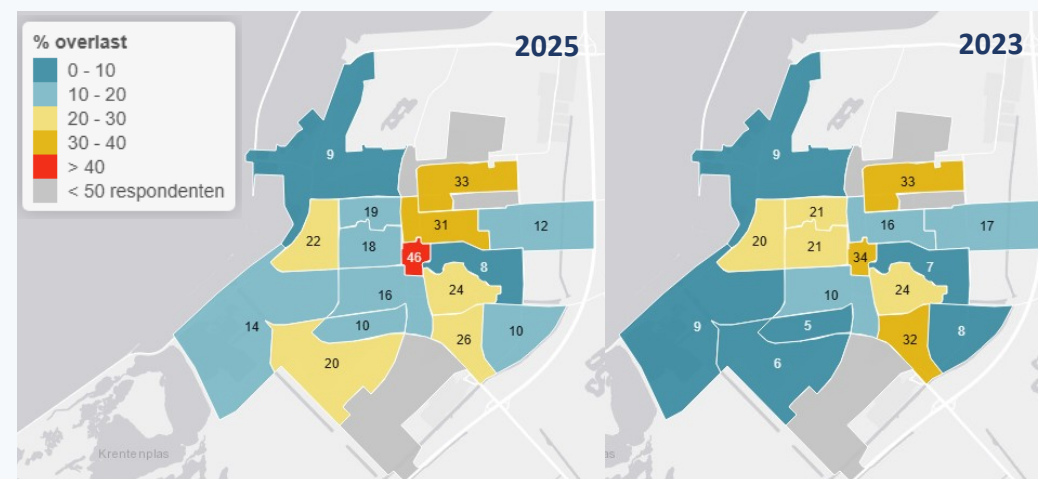
De sociale overlast is het hoogst in de wijken Stadshart (46%), Lelycentre/Zuiderzee (33%) en Centrum-Noord/Atol-West (31%).

In het Stadshart scoren vrijwel alle vormen van sociale overlast ruim boven het gemiddelde, met uitzondering van overlast door buurtbewoners. In vergelijking met 2023 is de overlast door het lastig vallen van mensen op straat toegenomen.

Bewoners van Lelycentre/Zuiderzee ervaren vooral bovengemiddeld veel overlast van drugsgebruik, drugshandel en dronken mensen op straat.

In Centrum-Noord/Atol-West ligt de sociale overlast in 2025 hoger dan in 2023. Met name de overlast door drugsgebruik is toegenomen, maar ook voor dronken mensen op straat en drugshandel zijn de scores boven het gemiddelde. Ook de bewoners in Warande-West ervaren meer sociale overlast. Daar heeft men met name meer overlast door buurtbewoners.

Figuur 1.8 Percentage sociale overlast naar wijk (2023-2025)

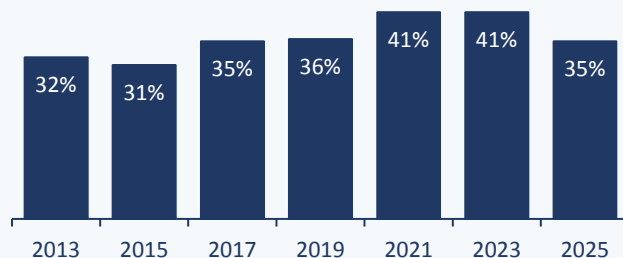
In 2023 nam de sociale overlast in de wijken Kempenaar/Kogge en Gondel/Schouw toe, voornamelijk door meer overlast van rondhangende jongeren. In 2025 zijn de scores in deze wijken iets lager, maar nog steeds hoger dan in 2021. In dat jaar bedroeg de sociale overlast 10% in Kempenaar/Kogge en 7% in Gondel/Schouw.

Verkeersoverlast

Onder verkeersoverlast vallen: (1) te hard rijden, (2) parkeerproblemen en (3) agressief gedrag in het verkeer.

In 2025 is de overlast door verkeer 35%. Dit is lager dan in de peilingen van 2021 en 2023. Toen was dit 41%. In 2025 zijn er minder inwoners die veel overlast hebben van te hard rijden en parkeerproblemen.

Grafiek 1.9 Percentage inwoners dat veel verkeersoverlast ervaart (2013-2025)

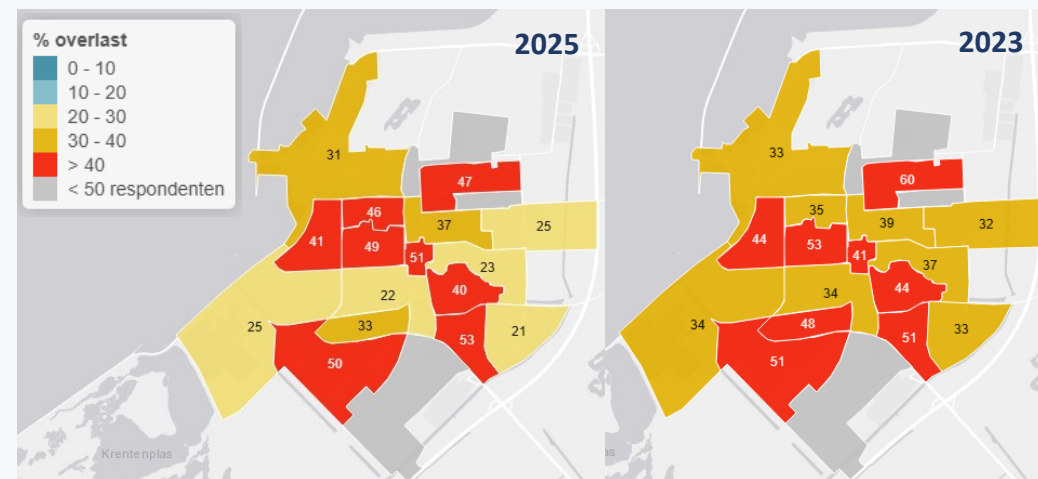
Vrouwen ervaren vaker verkeersoverlast dan mannen (respectievelijk 30% en 22%). Dit verschil is met name zichtbaar bij parkeerproblemen: 23% van de vrouwen ervaart hier overlast van, tegenover 17% van de mannen. Naar leeftijd ervaren 35-49 jarigen de meeste verkeersoverlast (46%), terwijl 65-plussers de minste overlast rapporteren (26%). De groep 35-49 jaar scoort hoger op alle vormen van verkeersoverlast. Ook voor woningklasse zijn er verschillen zichtbaar. De drie laagste woningklassen laten vergelijkbaar hoge scores zien; gemiddeld ervaart 40% van deze bewoners verkeersoverlast.

Verkeersoverlast – wijken

Bewoners van de wijken Waterwijk (53%), Stadshart (51%), Warande-West (50%), Gondel/Schouw (49%), Lelycentre/Zuiderzee (47%) en Kempenaar/Kogge (46%) ervaren relatief veel verkeersoverlast. In Waterwijk en Gondel/Schouw is de overlast voor alle drie de vormen bovengemiddeld. In het Stadshart gaat het vooral om agressief verkeersgedrag. In Warande-West spelen met name agressief verkeersgedrag en parkeerproblemen een rol. In Lelycentre/Zuiderzee is vooral sprake van relatief veel overlast door parkeren, terwijl in Kempenaar/Kogge geen specifieke vorm uitspringt.

Relatief weinig verkeersoverlast wordt ervaren door bewoners van Landerijen (21%), Botter/Centrum-Zuid/Schoener/Tjalk (22%), Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof (23%), Lelystad-Haven (25%) en Atol-Oost/Oostrandpark (25%).

Figuur 1.10 Percentage verkeersoverlast naar wijk (2023-2025)

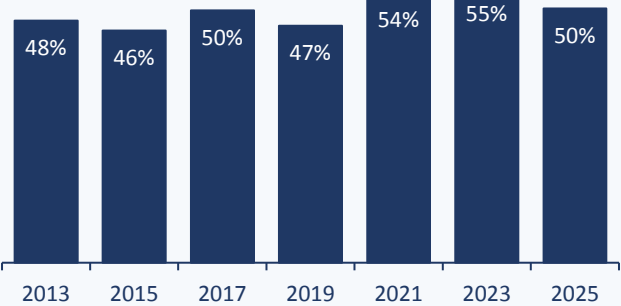
In 2025 ervaren bewoners van Lelycentre/Zuiderzee, Landstrekenwijk, Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof, Botter/Centrum-Zuid/Schoener/Tjalk en Landerijen minder verkeersoverlast dan in 2023.

Deze afname betreft in Lelycentre/Zuiderzee, Landstrekenwijk, Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof, Botter/Centrum-Zuid/ Schoener/Tjalk vooral parkeerproblemen. In Landerijen en Botter/Centrum-Zuid/Schoener/Tjalk is minder overlast door te hard rijden.

Totale overlast

Alle vormen van overlast samen (fysiek, sociaal en verkeer) vormen de totale overlast. In 2025 ervaart de helft van de inwoners minimaal één vorm van overlast. In 2023 was dit nog 55%.

Grafiek 1.11 Percentage inwoners dat veel overlast ervaart (2013-2025)

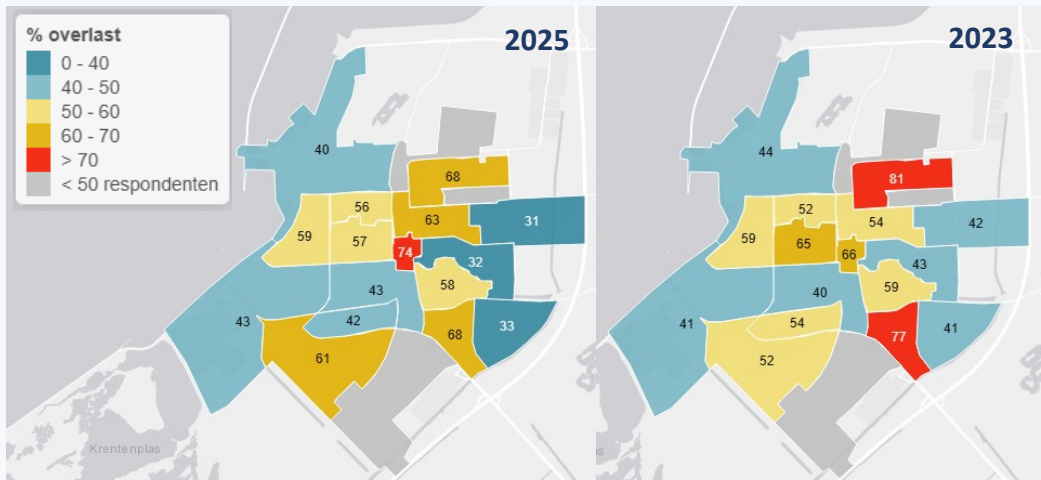
Vrouwen (53%) ervaren meer overlast dan mannen (48%). Verder ervaren 35-49 jarigen (61%) de meeste overlast en 65-plussers (40%) de minste. Voor woningklasse zien we dat hoe hoger de woningklasse, hoe minder de ervaren totale overlast. 67% van bewoners in de laagste klasse ervaart minimaal één vorm van overlast en voor de hoogste klasse is dit 36%.

Niet alle vormen van overlast zijn in deze analyse meegenomen. Overlast van prostitutie is buiten deze analyse gelaten, omdat deze vorm van overlast in 2025 voor het eerst is gemeten. Overlast van verwarde personen en horeca wordt sinds 2023 meegenomen in het onderzoek en kamerverhuur is in 2019 aan de vragenlijst toegevoegd.

Bewoners in de oostelijke wijken (Atol-Oost/Oostrandpark, Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof en Landerijen) ervaren de minste overlast en in het Stadshart de meeste overlast.

In 2025 ervaren bewoners in Lelycentre/Zuiderzee minder totale overlast dan in 2023; de verkeersoverlast is afgenomen en de fysieke verloedering en sociale overlast zijn in deze wijk gelijk gebleven.

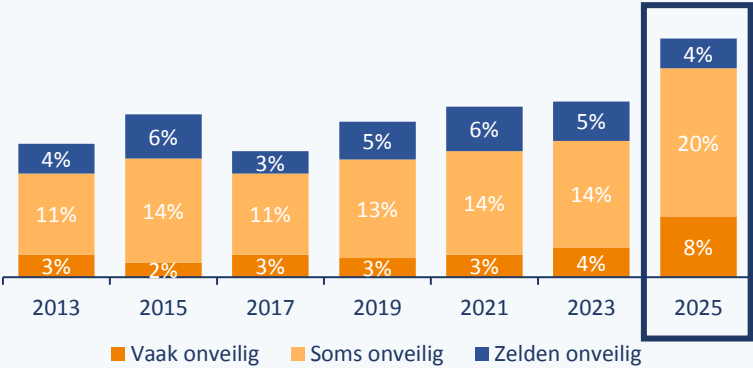
Figuur 1.12 Percentage totale overlast naar wijk (2023-2025)

In eigen buurt: weleens onveilig

In 2025 geeft 32% van de Lelystedelingen aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt. In 2023 lag dit aandeel op 23%. Dit betekent een duidelijke toename. Daarnaast voelt 8% van de inwoners zich vaak onveilig in de eigen buurt; dit percentage is niet eerder zo hoog geweest.

Grafiek 2.1 Percentage inwoners dat zich onveilig voelt in eigen buurt (2013-2025)

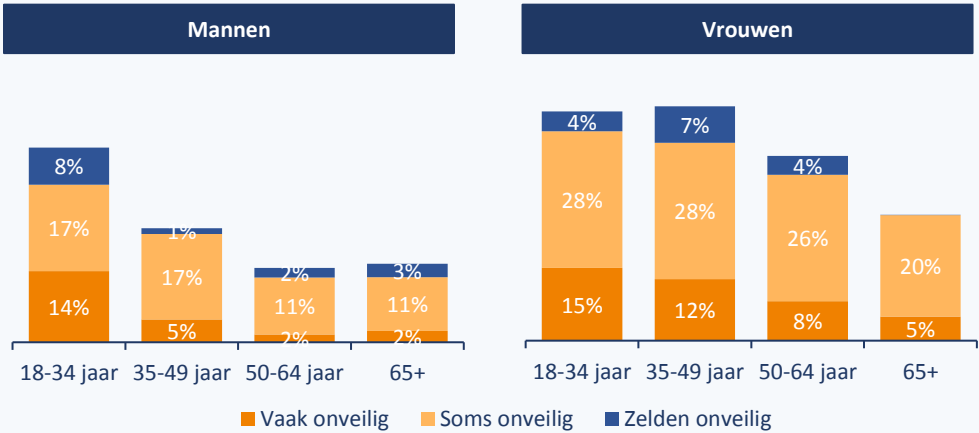
De toename is vooral zichtbaar onder de jongere leeftijdsgroepen. Van de 18-34 jarigen voelt 43% zich in 2025 wel eens onveilig, tegenover 30% in 2023. Bij de 35-49 jarigen is dit aandeel gestegen van 22% naar 35%. Voor zowel mannen als vrouwen ligt het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt hoger dan in 2023. Deze stijging is ook zichtbaar binnen alle woningklassen.

Niet alleen in Lelystad neemt het percentage inwoners dat zich onveilig voelt in de eigen buurt toe; ook landelijk is sprake van een stijging. Uit de Veiligheidsmonitor 2025 blijkt dat 17% van de Nederlandse inwoners zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt, tegenover 15% in 2023 (bron: [CBS](#)).

In 2025 voelen vrouwen zich (net als in 2023) vaker onveilig in de eigen buurt dan mannen (40% tegenover 25%). Ook naar leeftijd zijn duidelijke verschillen zichtbaar: jongere inwoners ervaren vaker onveiligheid dan ouderen. Zo voelt 43% van de 18- tot 34-jarigen zich onveilig, tegenover 23% van de 65-plussers. Daarnaast geldt dat hoe lager de woningklasse, hoe vaker inwoners zich onveilig voelen (klasse 1: 48%; klasse 5: 20%). Onder mannen voelt de leeftijdsgroep 18-34 jaar zich het vaakst onveilig in de eigen buurt (39%).. Mannen van 35-49 jaar voelen zich iets vaker onveilig dan 50-plussers (respectievelijk 23% en 16%).

Bij vrouwen voelen de leeftijdsgroepen 18-34 jaar (47%) en 35-49 jaar (48%) zich vaker onveilig in de eigen buurt dan vrouwen van 50-64 jaar (37%) en 65-plussers (29%).

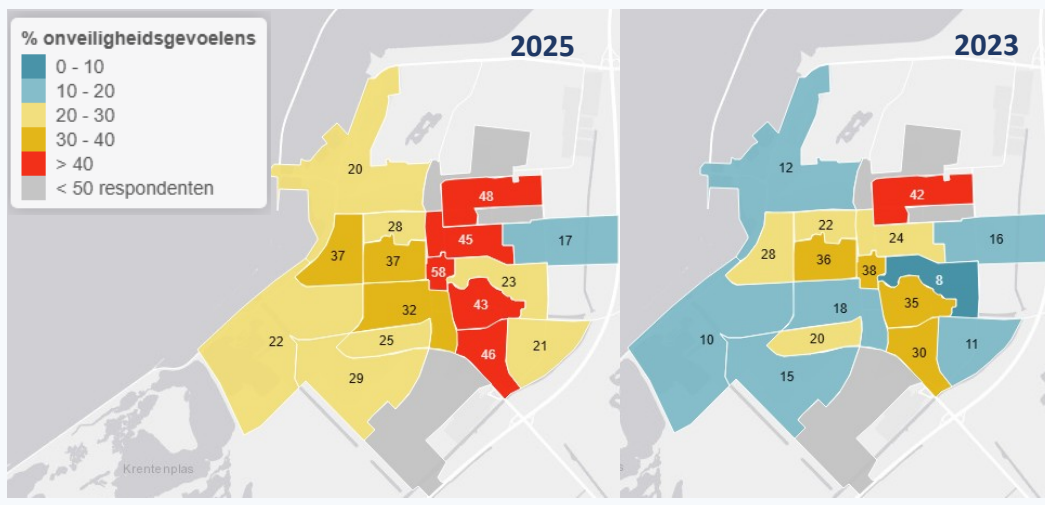
Grafiek 2.2 Percentage inwoners dat zich onveilig voelt in eigen buurt naar geslacht en leeftijd (2025)

In eigen buurt: wijk

Het percentage inwoners dat zich wel eens in de eigen buurt onveilig voelt is het hoogst in de wijken Stadshart (58%), Lelycentre/Zuiderzee (48%), Waterwijk (46%), Centrum-Noord-Atol-West (45%) en Griend/Horst/Kamp/Wold (43%) en het laagst in Atol-Oost/Oostrandpark (17%).

Figuur 2.3 Percentage onveiligheidsgevoelens in de buurt naar wijk (2023-2025)

In 2025 ligt het percentage dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt in heel veel wijken hoger. In de wijken Stadshart, Waterwijk, Centrum-Noord/Atol-West, Botter/Centrum-Zuid/Schoener/Tjalk, Warande-West, Archipel/Rozengaard/Zoom/ Beukenhof, Lelystad-Haven en Landerijen is het percentage significant toegenomen. De verschillen tussen de wijken zijn in 2025 toegenomen.

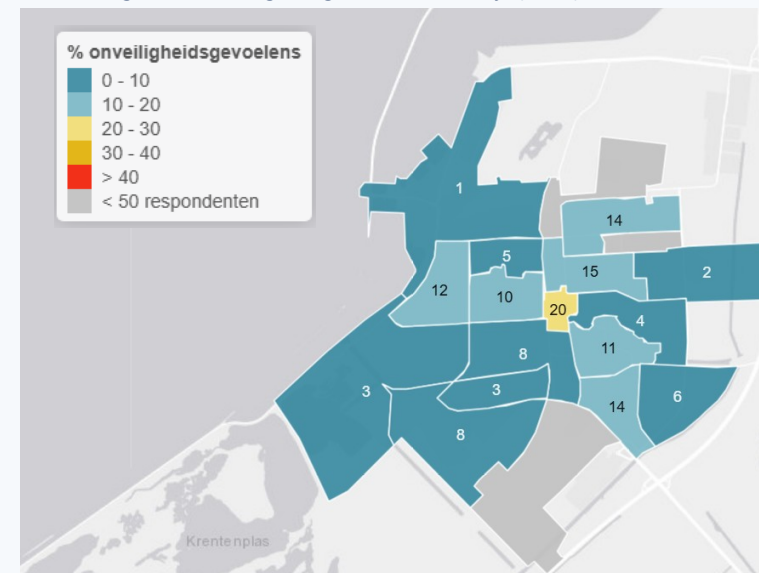
In eigen buurt: vaak onveilig

Wanneer we uitsluitend kijken naar het aandeel inwoners dat zich vaak onveilig voelt, is er sprake van een duidelijke toename. In 2025 is dit aandeel ten opzichte van 2023 verdubbeld en bedraagt het 8%. Deze stijging is vooral zichtbaar onder jongere inwoners. Bij de 18-34 jarigen is het aandeel gestegen van 6% naar 15%. Bij de 35-49 jarigen nam dit toe van 3% naar 9%. Voor 50-plussers zijn de verschillen klein.

10% van de vrouwen voelt zich vaak onveilig in de eigen buurt en 15% van de 18-34 jarigen. Ook in de twee laagste woningklassen geeft 15% aan zich vaak onveilig te voelen.

Tussen de wijken zijn grote verschillen. Het percentage 'voelt zich vaak onveilig in eigen buurt' is hoog in Stadshart (20%), Centrum-Noord/Atol-West (15%), Lelycentre/Zuiderzee (14%) en Waterwijk (14%). In positieve zin vallen op: Boeier/Karveel/ Golfpark/Kust (1%), Atol-Oost/ Oostrandpark (2%), Landstrokenwijk (3%) en Lelystad-Haven (3%).

Figuur 2.4 Percentage vaak onveilig in eigen buurt naar wijk (2025)

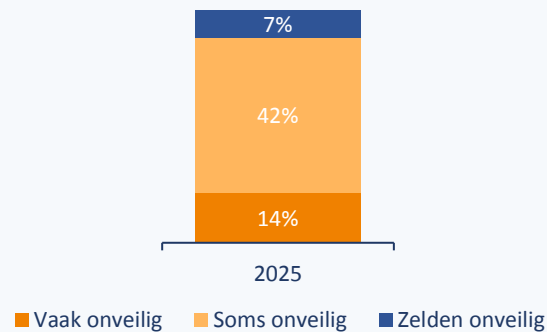

In Lelystad

Aan inwoners is gevraagd of ze zich wel eens onveilig voelen in Lelystad en, zo ja, hoe vaak. Deze vraag is in 2025 voor het eerst gesteld. Er zijn dus geen vergelijkingscijfers uit eerdere jaren.

Een ruime meerderheid van de inwoners (63%) geeft aan zich wel eens onveilig te voelen in Lelystad. Van hen voelt 14% zich vaak onveilig en 42% soms.

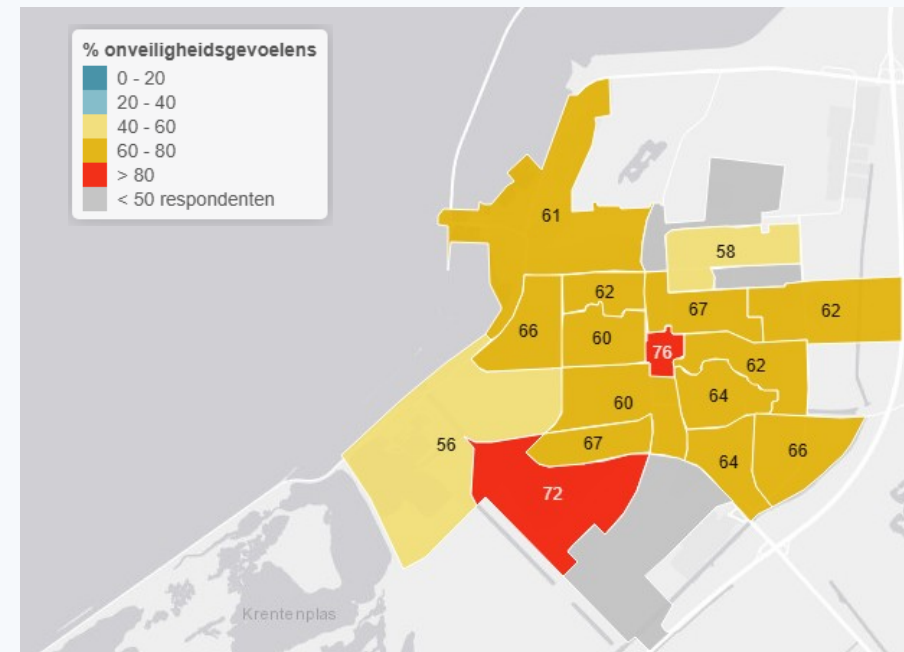
Grafiek 2.5 Percentage inwoners dat zich onveilig voelt in Lelystad (2025)

Vrouwen voelen zich over het algemeen meer onveilig dan mannen (74% tegenover 52%). Ook naar leeftijd zijn verschillen zichtbaar: hoe jonger de inwoners, hoe vaker zij zich onveilig voelen (18-34 jaar: 74%; 65+: 47%). Voor woningklasse zijn er geen significante verschillen gevonden.

Tussen de wijken variëren de percentages van 56% tot 76%, waarbij de meeste wijken een score hebben tussen de 60% en 67%. Alleen het Stadshart wijk met 76% significant af van het gemiddelde. Ook Warande laat een relatief hoge score zien; het verschil is echter niet statistisch significant.

Figuur 2.6 Percentage onveiligheidsgevoelens in Lelystad naar wijk (2025)

Onveiligheidsgevoelens in verschillende situaties

Om inzicht te krijgen in situaties waarin Lelystedelingen zich onveilig voelen of hun gedrag aanpassen door onveiligheidsgevoelens, legden we vier situaties voor. Daarnaast vroegen we of ze bang zijn om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit. De resultaten van deze vragen staan weergegeven in grafiek 2.7.

Uit de resultaten blijkt dat gevoelens van onveiligheid bij een substantieel deel van de inwoners leiden tot gedragsaanpassing. De helft van de inwoners doet 's avonds vaak of soms de deur niet open, omdat zij dit niet veilig vinden; een kwart doet dit zelfs vaak. Bij de andere situaties ligt het aandeel inwoners dat vaak antwoordt tussen de 13% en 6%.

Daarnaast voelt 43% van de inwoners zich vaak of soms onveilig wanneer zij 's avonds in de eigen buurt op straat lopen. 36% is vaak of soms bang om slachtoffer te worden van criminaliteit. Verder past 24% het gedrag aan door wel eens een andere route te lopen of te rijden om onveilige plekken te vermijden. Tot slot voelt 24% zich 's avonds wel eens niet of zijn of haar gemak als ze alleen thuis zijn.

Grafiek 2.7 Mate waarin onveiligheidsgevoelens het dagelijks leven beïnvloeden (2025)

Vrouwen hebben voor alle situaties een veel hogere score voor de antwoordopties vaak en soms dan mannen. En dat geldt ook voor de leeftijdsgroep 18-34 jaar en voor de bewoners van woningen in een lagere prijsklasse.

Onveiligheidsgevoelens in verschillende situaties – meerdere jaren

De grafieken hiernaast tonen de ontwikkeling door de jaren heen en laten het percentage inwoners zien dat aangeeft dat een bepaalde situatie vaak of soms voor komt.

In 2025 ligt voor alle situaties de score hoger dan in 2023. Het percentage dat soms antwoordt is redelijk gelijk gebleven; er zijn vooral meer mensen die aangeven dat de situaties vaak voorkomen. Opvallend zijn de grote stijgingen bij de situaties dat ze 's avonds niet open doen, dat ze zich onveilig voelen als ze in de buurt op straat lopen en dat ze omlopen of omrijden in de eigen buurt.

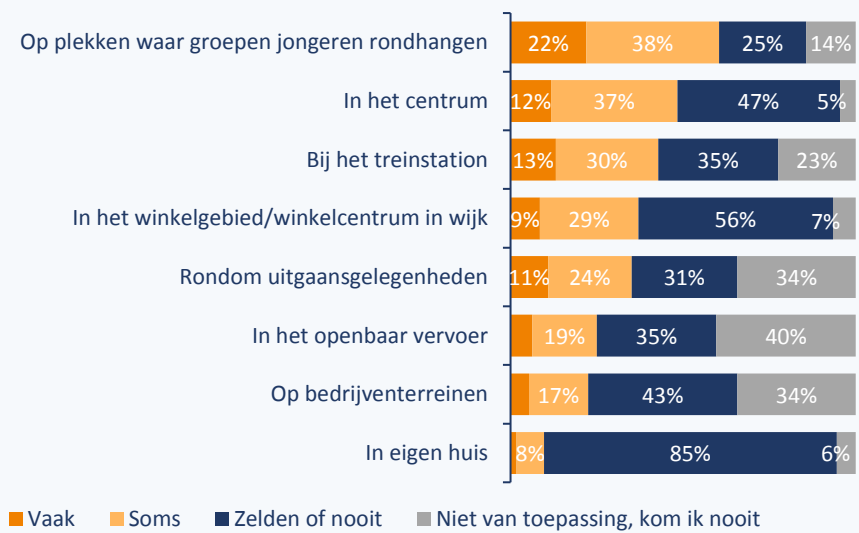
Grafiek 2.8 Percentage onveiligheidsgevoelens vaak of soms (2013-2025)

Onveilige plekken in Lelystad

In het onderzoek is aan inwoners gevraagd of zij zich op verschillende plekken in de stad wel eens onveilig voelen. Uit de resultaten blijkt dat Lelystedelingen zich het vaakst onveilig voelen op plekken waar groepen jongeren rondhangen: 60% geeft aan zich daar vaak of soms onveilig te voelen. Inwoners voelen zich daarentegen het minst onveilig in de eigen woning en op bedrijventerreinen. Dit beeld blijft gelijk wanneer inwoners die niet op een bepaalde plek komen buiten beschouwing worden gelaten. De top 3 ziet er wel anders uit: Op plekken waar groepen jongeren rondhangen (71%), bij het treinstation (55%) en rondom uitgaansgelegenheden (53%).

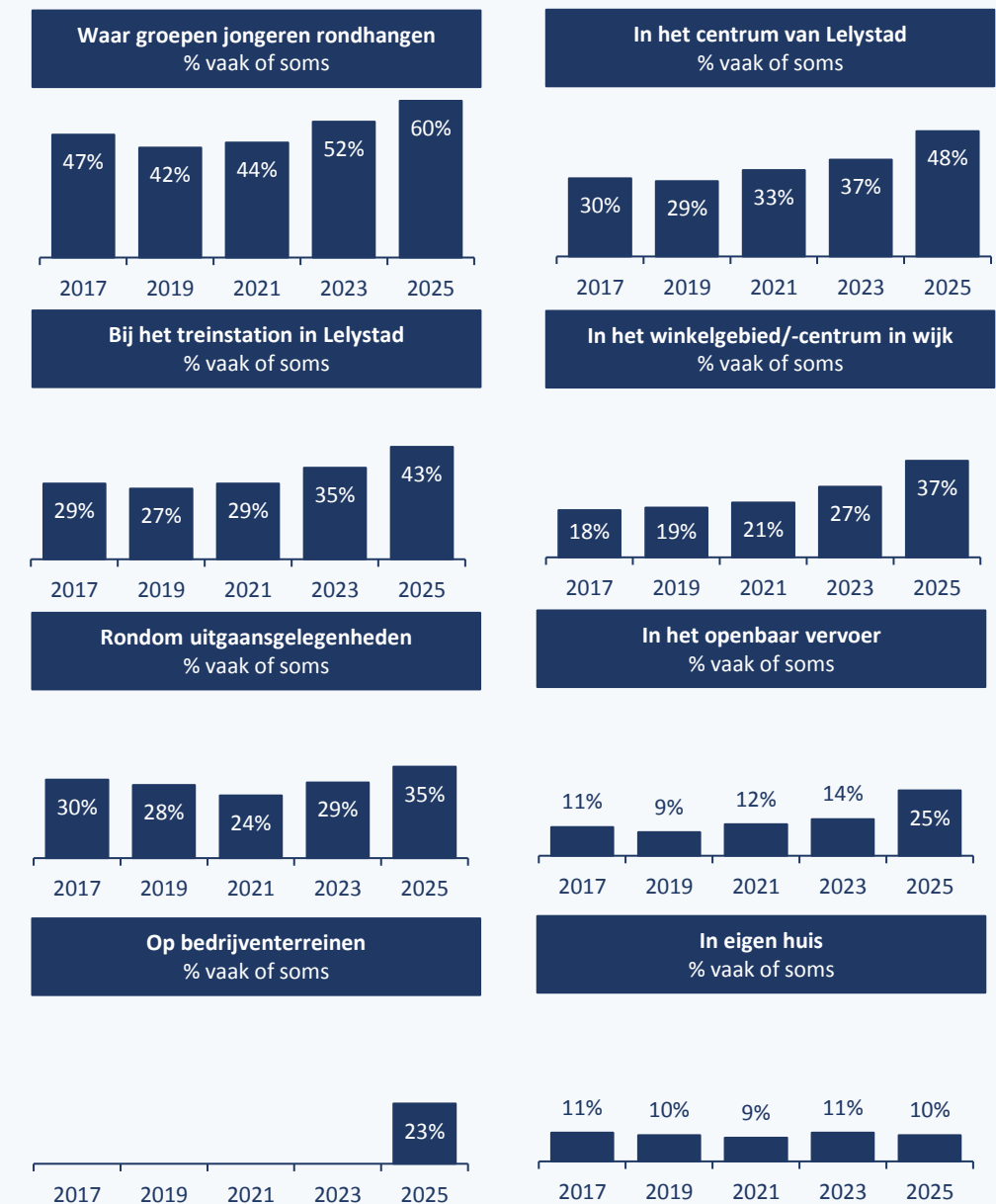
Grafiek 2.9 Onveilige plekken (2025)

Vrouwen voelen zich op de plekken vaker onveilig dan mannen. Ook naar leeftijd zijn duidelijke verschillen zichtbaar: hoe jonger de inwoner, hoe vaker men zich onveilig voelt. Dit hangt deels samen met het feit dat oudere inwoners vaker aangeven niet op bepaalde plekken te komen, zoals uitgaansgebieden en het openbaar vervoer. Maar ook wanneer hiermee rekening wordt gehouden, voelen jongere inwoners zich onveiliger op deze plekken.

Er is sprake van een toename in de mate waarin inwoners zich onveilig voelen op verschillende plekken in de stad. Voor vrijwel alle plekken geven inwoners in 2025 vaker aan zich onveilig te voelen dan in eerdere jaren. Alleen voor de eigen woning wordt geen significante verandering waargenomen. Voor bedrijventerreinen zijn geen vergelijkingscijfers beschikbaar, aangezien deze locatie in 2025 voor het eerst in het onderzoek is opgenomen.

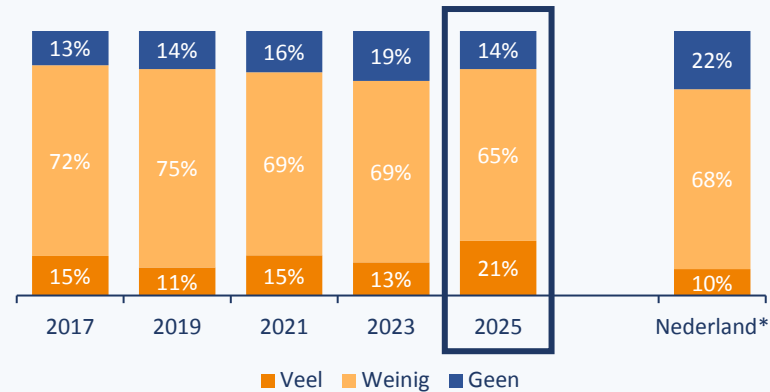
Grafiek 2.10 Onveilige plekken (2013-2025)

Veel criminaliteit in de buurt

Dat onveiligheidsgevoelens zijn toegenomen komt duidelijk terug in de perceptie van criminaliteit in de buurt. In 2025 geeft 21% van de inwoners aan dat er veel criminaliteit in hun buurt is. In 2023 lag dit aandeel op 13%. Daarmee ligt het aandeel in 2025 aanzienlijk hoger dan in eerdere jaren.

Grafiek 3.1 Perceptie criminaliteit in de buurt (2017-2025)

Ook hier is de toename met name zichtbaar onder 18-34 jarigen (van 14% naar 30%) en 35-49 jarigen (van 13% naar 24%). In 2025 is het aandeel ook hoger voor mannen, vrouwen en alle woningklassen.

Er zijn duidelijke verschillen tussen groepen inwoners. Vrouwen ervaren vaker dat er veel criminaliteit in hun buurt is dan mannen (23% tegenover 18%).

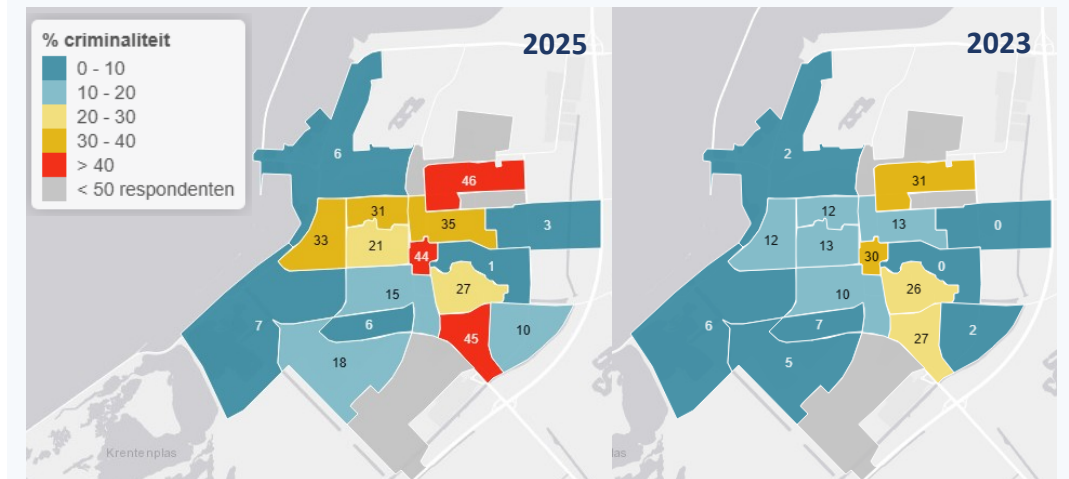
Ook naar leeftijd zijn verschillen zichtbaar: jongere inwoners ervaren vaker dat er veel criminaliteit in de buurt is dan oudere inwoners. Zo vindt 30% van de 18-34 jarigen dat er veel criminaliteit is in de buurt, terwijl dit bij 65-plussers 10% is.

Daarnaast bestaat er een duidelijke samenhang met woningklasse. Naarmate de WOZ-klasse hoger is, neemt het aandeel inwoners dat veel criminaliteit in de buurt ervaart af. Van de bewoners in WOZ-klasse 1 geeft 38% aan dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt, tegenover 9% van de bewoners in WOZ-klasse 5.

Ook tussen de wijken zijn grote verschillen. De wijken met de laagste score zijn:

Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof (1%) en Atol-Oost/Oostrandpark (3%). En de wijken met de hoogste score zijn: Lelycentre/Zuiderzee (46%), Waterwijk (45%) en Stadshart (44%).

Figuur 3.2 Percentage veel criminaliteit in de buurt naar wijk (2023-2025)

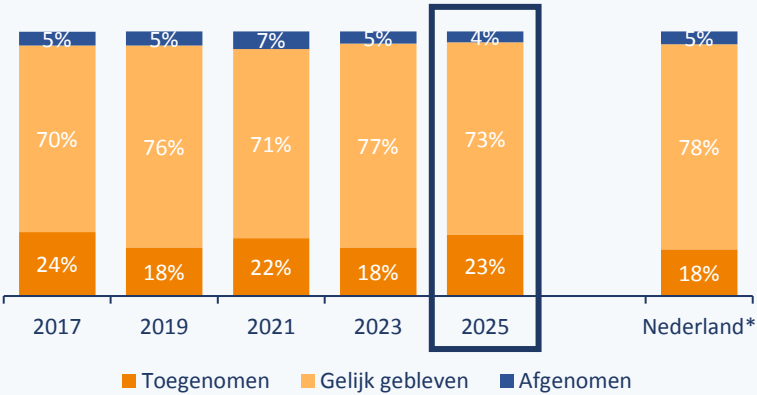

Een aantal wijken scoort in 2025 significant hoger dan in 2023. Deze wijken zijn Lelycentre/Zuiderzee, Waterwijk, Centrum-Noord-Atol-West, Jol/Galjoen/Punter, Kempenaar/Kogge, Warande-West en Landerijen. Er zijn geen wijken met een significant lagere score.

Toe- of afname criminaliteit in de buurt

In 2025 geeft 23% van de inwoners aan dat de criminaliteit in de buurt in de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, terwijl 4% aangeeft dat deze is afgenomen. Het aandeel inwoners dat een toename ervaart ligt hoger dan in 2023; het aandeel inwoners dat een afname ervaart is nagenoeg gelijk.

Grafiek 3.3 Perceptie criminaliteit in de buurt (2017-2025)

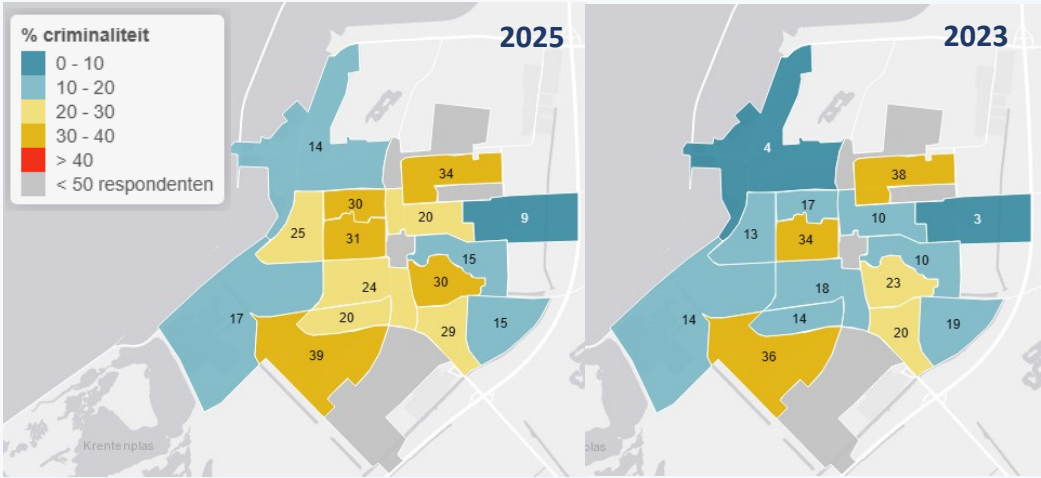

Voor mannen en vrouwen zijn de percentages voor een toename en afname van criminaliteit vergelijkbaar. Naar leeftijd zijn er wel duidelijke verschillen. Van de 18-34 jarigen vindt 31% dat de criminaliteit is toegenomen, tegenover 15% van de 65-plussers. Ook voor woningklasse bestaan verschillen. In woningklasse 1 en 2 ligt het aandeel inwoners dat een toename van criminaliteit ervaart hoger dan gemiddeld, terwijl dit in woningklasse 4 en 5 lager ligt. Opvallend is dat in woningklasse 1 het percentage inwoners dat een afname van criminaliteit ervaart significant hoger is dan gemiddeld.

Op wijkniveau is het aandeel inwoners dat een toename van criminaliteit ervaart het laagst in Atol-Oost/Oostrandpark (9%). In Warande-West (39%) en Lelycentre/Zuiderzee (34%) ligt dit percentage het hoogst.

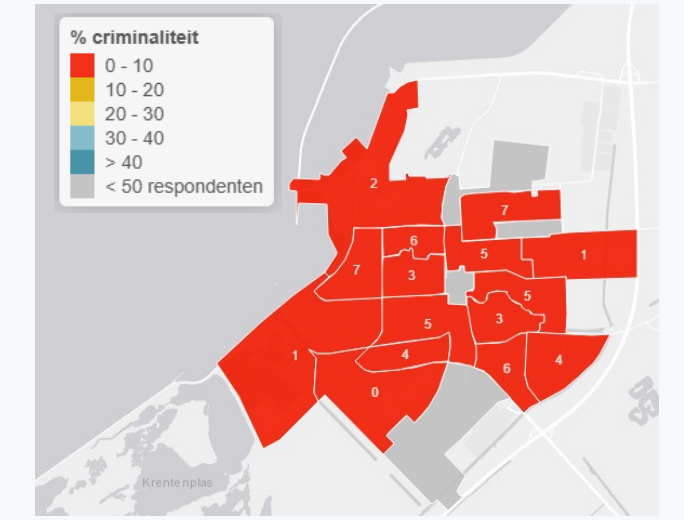
In veel wijken is het aandeel inwoners dat een toename ervaart in 2025 hoger dan in 2023. Echter, niet in alle wijken is deze stijging statistisch significant; dit geldt uitsluitend voor de wijken Jol/Galjoen/Punter (van 13% in 2023 naar 25% in 2025) en Boeier/Karveel/Golfpark/Kust (van 4% in 2023 naar 14% in 2025).

Figuur 3.4 Percentage toegenomen criminaliteit in de buurt naar wijk (2023-2025)

Wat betreft het aandeel inwoners dat een afname van criminaliteit ervaart, zijn de verschillen tussen de wijken gering. Er zijn geen wijken die significant afwijken van het gemiddelde.

Figuur 3.5 Afgenomen criminaliteit in de buurt naar wijk (2025)

* CBS Veiligheidsmonitor 2025

Algemeen

Aan inwoners is gevraagd van welke voorvallen zij zelf (of iemand binnen hun huishouden) in afgelopen 12 maanden slachtoffer zijn geworden. Deze vraag is ook in eerdere peilingen gesteld, maar in de huidige meting is de vraagstelling op enkele punten aangepast. Waar in eerdere peilingen de locatie van het voorval vaak niet van belang was, is nu specifiek gevraagd naar voorvallen die in Lelystad hebben plaatsgevonden. Hierdoor zijn bepaalde resultaten uit eerdere peilingen niet vergelijkbaar met de huidige uitkomsten. Voor onderdelen waar de vraagstelling gelijk is gebleven, kunnen de resultaten wel met die van eerdere jaren worden vergeleken. Dit geldt bijvoorbeeld voor woninginbraak. Verder is het voorval ‘bedreigd in jouw wijk’ toegevoegd.

In totaal zijn (in willekeurige volgorde) zestien voorvallen voorgelegd:

- Poging tot inbraak in je woning zonder dat er iets gestolen is
- Iets gestolen uit je woning
- Auto gestolen in Lelystad
- Iets gestolen uit jouw auto in Lelystad
- Iets gestolen of vernield wat aan de buitenkant van je auto zat in Lelystad
- Een fiets van iemand in je huishouden gestolen in Lelystad
- Jouw tas, portemonnee of telefoon gestolen in Lelystad, terwijl de overvaller geweld gebruikte of hiermee dreigde
- Jouw tas, portemonnee of telefoon gestolen in Lelystad, zonder dat er geweld werd gebruikt
- Andere dingen van jou gestolen in Lelystad
- Iemand heeft met opzet iets van jou vernield of beschadigd in Lelystad, zonder dat er iets gestolen is
- Bedreigd met lichamelijk geweld in Lelystad
- Bedreigd in jouw wijk
- Slachtoffer geworden van mishandeling in Lelystad
- Jezelf of iemand anders in je huishouden opgelicht bij het kopen of verkopen van goederen of diensten in Lelystad
- Een apparaat of account van iemand in je huishouden gehackt
- Via internet te maken gehad met getreiter, pesten, stalken, chantage of bedreiging

In 2025 is 36% van de inwoners slachtoffer geworden van minimaal één van deze zestien voorvallen: 18% van één type, 8% van twee typen en 10% van meer dan twee typen.

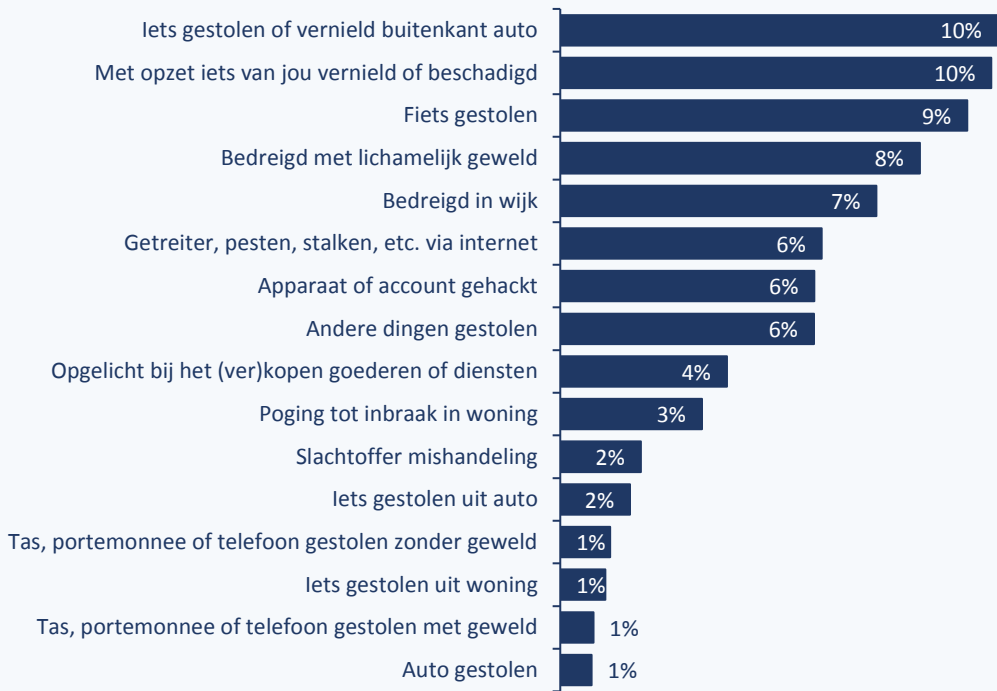
Tussen mannen en vrouwen zijn de verschillen klein als het gaat om het totale slachtofferschap. Jongere leeftijdsgroepen zijn vaker slachtoffer dan oudere inwoners: 18-34 jarigen (44%) en 35-49 jarigen (42%) rapporteren dit vaker dan 50-64 jarigen (34%) en 65-plussers (23%).

Daarnaast blijkt dat inwoners van woningen met een lage WOZ-waarde vaker slachtoffer zijn dan inwoners van woningen in hogere woningklassen (woningklasse 1: 43% tegenover woningklasse 5: 30%).

Alle voorvallen

Eén op de tien Lelystedelingen geeft aan dat er in het afgelopen jaar in Lelystad iets is gestolen of vernield aan de buitenkant van de auto (10%) of dat er met opzet iets is vernield of beschadigd (10%). Andere relatief vaak voorkomende voorvallen zijn fietsendiefstal (9%), bedreiging met lichamelijk geweld (8%) en bedreiging in de eigen wijk (7%).

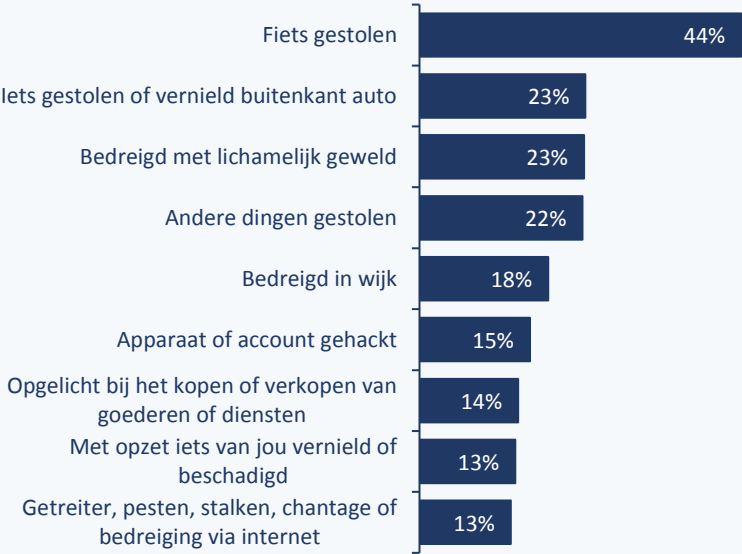
Grafiek 4.1 Slachtofferschap naar voorval (2025)

Aangiftebereidheid

Wanneer inwoners slachtoffer worden van een voorval, kan hiervan aangifte worden gedaan bij de politie. Van alle voorvallen wordt bij fietsendiefstal het vaakst aangifte gedaan: 44% van de slachtoffers heeft hiervan aangifte gedaan.

Grafiek 4.2 Percentage aangiftebereidheid naar voorval* (2025)

* Alleen de voorvallen waar meer dan 50 respondenten slachtoffer van zijn, zijn opgenomen in deze grafiek.

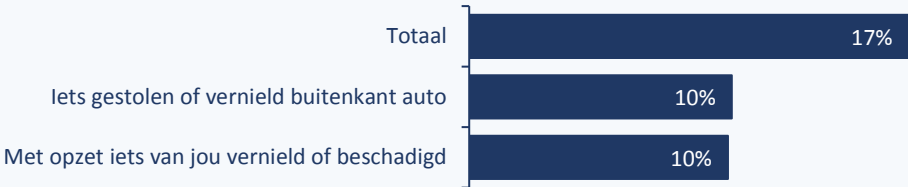
Vernielingen

17% van de Lelystedelingen is slachtoffer geworden van vernielingen. Dit betreft voornamelijk vernielingen aan de buitenkant van de auto (10%) en het opzettelijk vernielen of beschadigen van eigendommen zonder diefstal (10%). Dit zijn de twee voorvallen met de meeste slachtoffers.

Inwoners van 35-49 jaar zijn vaker slachtoffer van vernielingen dan bijvoorbeeld 65-plussers (21% tegenover 9%). Bewoners van woningen in de hoogste WOZ-klasse zijn juist minder vaak slachtoffer (12%).

Van de inwoners bij wie iets is gestolen of vernield aan de buitenkant van de auto heeft 23% aangifte gedaan. Bij de meeste slachtoffers was dit een eenmalig voorval (63%). Bij 13% kwam dit drie keer of vaker voor. Bij opzettelijke vernieling zonder diefstal ligt de aangiftebereidheid lager (13%). Dit voorval komt wel vaker herhaaldelijk voor. Bij 53% was het eenmalig, bij 27% is het twee keer voorgekomen en bij de overige 19% drie keer of vaker.

Grafiek 4.3 Slachtofferschap vernielingen (2025)

Vernielingen komen vaker voor bij 35-49 jarigen (21%) en minder vaak bij 65-plussers (9%) en bewoners van woningen in de hoogste woningklasse (12%). Vernielingen aan de buitenkant van de auto komen vaker voor bij 18-34 jarigen (13%).

Cybercrime

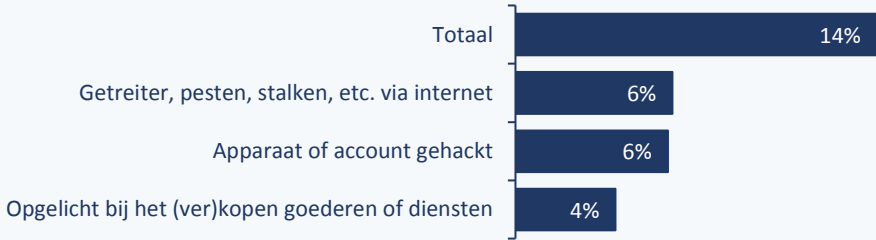
14% van de inwoners heeft in de afgelopen twaalf maanden minimaal één keer te maken gehad met cybercrime. Hieronder vallen treiteren, pesten, stalken, chantage of bedreiging via internet (6%), het hacken van een apparaat of account van iemand in het huishouden (6%) en online oplichting bij het kopen of verkopen van goederen of diensten in Lelystad (4%).

Treiteren, pesten, stalken, chantage of bedreiging via internet komt vaak herhaaldelijk voor: bij 52% gebeurde dit drie keer of vaker. 13% van deze slachtoffers heeft aangifte gedaan.

Van de inwoners bij wie een apparaat of account is gehackt, heeft 15% aangifte gedaan. In 70% van de gevallen ging het om een eenmalig incident.

Bij online oplichting bij het kopen of verkopen van goederen of diensten in Lelystad heeft 14% aangifte gedaan. Een groot deel van de inwoners (70%) is één keer opgelicht.

Grafiek 4.4 Slachtofferschap cybercrime (2025)

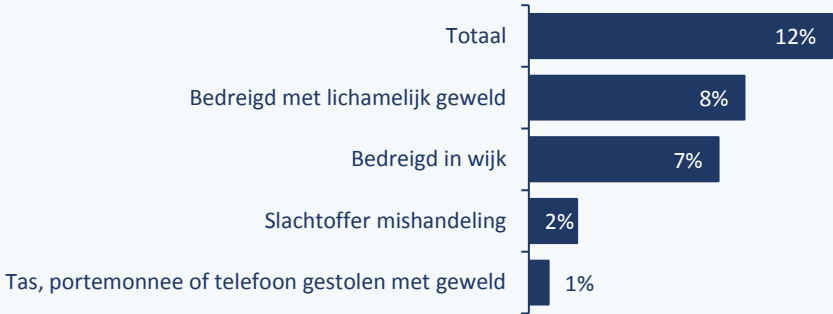

Cybercrime komt vaker voor onder 18-34 jarigen (17%), met name online treiteren, pesten, stalken, chantage of bedreiging (8%). Bij 65-plussers komt cybercrime juist minder vaak voor (8%). Bij bewoners van woningen in de hoogste woningklasse komt online treiteren, pesten, stalken, chantage of bedreiging relatief minder vaak voor (3%).

Geweld

12% van de inwoners is in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer geworden van geweld. Dit betreft bedreiging met lichamelijk geweld (8%), bedreiging in de wijk (7%), mishandeling (2%) en diefstal met geweld (1%).

Grafiek 4.5 Slachtofferschap geweld (2025)

Van de inwoners die zijn bedreigd met lichamelijk geweld heeft 23% aangifte gedaan. Bij 44% van de personen die zijn bedreigd was het eenmalig, bij 32% is het twee keer voorgekomen en bij 23% meer dan twee keer.

Bij bedreiging in de eigen wijk was dit bij de helft van de slachtoffers eenmalig. 18% heeft aangifte gedaan.

Voor mishandeling en diefstal met geweld zijn de aantallen te klein om verdere uitspraken te doen over hoe vaak het voorkomt onder slachtoffers en of er aangifte is gedaan.

Mannen zijn in de afgelopen twaalf maanden vaker bedreigd met lichamelijk geweld dan vrouwen. Voor de overige geweldsvoorvallen zijn de verschillen tussen mannen en vrouwen klein. Leeftijd speelt een belangrijke rol bij slachtofferschap van geweld. Inwoners van 18-34 jaar zijn vaker slachtoffer van geweld (17%). Dit geldt voor alle voorvallen die met geweld te maken hebben met uitzondering van mishandeling. Ook 35-49 jarigen scoren bovengemiddeld (15%), maar minder hoog dan 18-34 jarigen. Binnen deze groep komt bedreiging met lichamelijk geweld (11%) en mishandeling (4%) relatief vaak voor. 65-plusser zijn daarentegen aanzienlijk minder vaak slachtoffer van geweld (4%). Daarnaast zijn er verschillen zichtbaar voor woningklassen. Inwoners van de laagste twee woningklassen zijn vaker slachtoffer van geweld (15%) dan inwoners van de bovenste drie woningklassen (10%).

Fietsendiefstal

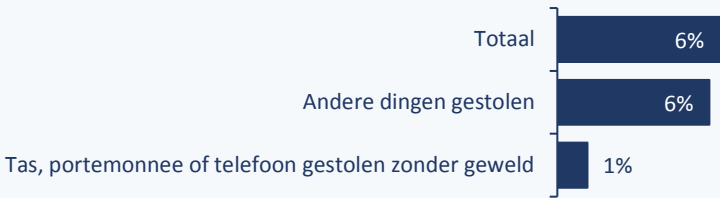
9% van de inwoners geeft aan dat er in het huishouden een fiets is gestolen. Van deze slachtoffers heeft 44% aangifte gedaan. In de meeste gevallen (72%) ging het om de diefstal van één fiets.

Hoe jonger hoe vaker slachtoffer van fietsendiefstal. Van de 18-34 jarigen is 16% slachtoffer en voor 65+ is 3% slachtoffer. Daarnaast geldt dat inwoners van woningen in lagere woningklassen minder vaak slachtoffer zijn van fietsendiefstal dan inwoners van woningen in hogere woningklassen (woningklasse 1: 14% tegenover woningklasse 5: 8%).

Diefstal overig

Onder overige diefstal vallen diefstal van een tas, portemonnee of telefoon zonder geweld (1%) en diefstal van andere goederen, zoals spullen uit de tuin, kledkamer, caravan of tent (6%).

Grafiek 4.6 Slachtofferschap diefstal overig (2025)

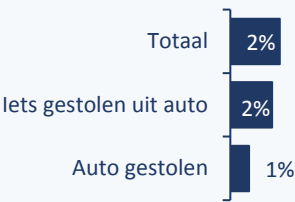
Voor diefstal van een tas, portemonnee of telefoon zonder geweld zijn de aantallen te klein voor verdere uitsplitsingen. Bij diefstal van andere goederen is in 22% van de gevallen aangifte gedaan.

18-34 jarigen zijn vaker slachtoffer van diefstal (9%). Voor diefstal van een tas, portemonnee of telefoon zonder geweld wordt voor deze leeftijdsgroep geen verschil gevonden (1%), maar wel voor diefstal van andere dingen (9%). 35-49 jarigen zijn vaker slachtoffer van diefstal van een tas, portemonnee of telefoon zonder geweld (2%). 65-plusser zijn het minst vaak slachtoffer van diefstal (4%). Daarnaast zijn inwoners van de laagste twee woningklassen zijn vaker slachtoffer van diefstal van andere goederen (8%) dan inwoners van de bovenste drie woningklassen (5%).

Autodiefstal of -inbraak

2% van de inwoners is het slachtoffer een autodiefstal of –inbraak. De aantallen zijn te klein om iets te kunnen zeggen hoe vaak er aangifte is gedaan.

Grafiek 4.7 Slachtofferschap autodiefstal of -inbraak (2025)

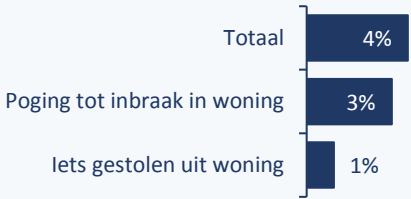

35-49 jarigen (4%) zijn relatief vaak slachtoffer van autodiefstal of auto-inbraak, terwijl 65-plussers (0%) dit minder vaak meemaken. Voor andere kenmerken, zoals geslacht en woningklasse, worden geen significante verschillen gevonden.

Woninginbraak

Bij 4% van de Lelystedelingen was sprake van een poging tot woninginbraak of is daadwerkelijk iets uit de woning gestolen. Van de poging tot inbraak heeft 46% aangifte gedaan. In 59% van de gevallen betrof dit een eenmalig voorval.

Grafiek 4.8 Slachtofferschap woninginbraak (2025)

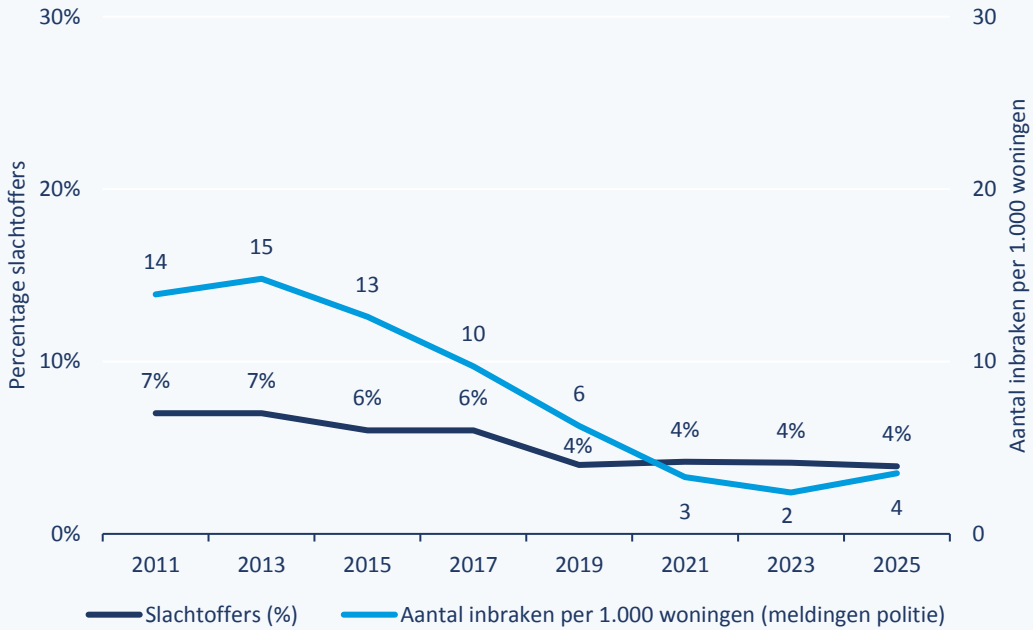

Voor woninginbraken zijn de aantallen te klein om uitspraken te doen over hoe vaak het onder de slachtoffers voorkomt en aangiftebereidheid.

Mannen (5%) zijn vaker slachtoffer van (een poging tot) woninginbraak dan vrouwen (3%). Woninginbraak komt daarnaast vaker voor bij 18–34-jarigen (7%) en minder vaak bij 50-plussers (2%). Ook bewoners van de twee laagste woningklassen (6%) en bewoners van huurwoningen (6%) zijn vaker slachtoffer van woninginbraak.

Het percentage slachtoffers van woninginbraak ligt al jaren op 4%. Het aantal meldingen van woninginbraken bij de politie liet vanaf 2013 een dalende trend zien, maar is het laatste jaar weer iets gestegen.

Grafiek 4.9 Woninginbraak (2011-2025)

Populatie en steekproef

De inwonerspeiling Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid is uitgevoerd in september t/m november 2025. De vragenlijst van Veiligheid is via de e-mail gedeeld met de 1.4.. leden van het LelyStadsPanel en er liep een online campagne op Instagram en Facebook met een link naar de vragenlijst.

Verder hebben 1.884 inwoners thuis een brief ontvangen met een uitnodiging voor de vragenlijst. Deze inwoners zijn willekeurig (aselect) geselecteerd uit vier verschillen groepen inwoners:

- 1. 18+ (750 inwoners);
- 2. 18+ en woonachtig in wijken waar veel woningen in bezit zijn van Centrada (750 inwoners);
- 3. 18+ en woonachtig in het Stadshart (50 inwoners);
- 4. 18 t/m 34 jarigen (334 inwoners).

Er is een steekproef getrokken uit de tweede, derde en vierde groep inwoners, omdat deze groepen minder goed vertegenwoordigd zijn in het LelyStadsPanel.

De opzet van deze editie van Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid is iets anders dan de vorige editie.

Bij vorige edities ontvingen inwoners in de steekproef samen met de uitnodigingsbrief meteen een papieren vragenlijst. Dit jaar is de aanpak aangepast. Inwoners ontvingen eerst een brief met een inlogcode en een link naar de digitale vragenlijst. Alleen de personen die na twee weken de vragenlijst nog niet hadden ingevuld, kregen een herinneringsbrief mét papieren vragenlijst toegestuurd.

Daarnaast hadden respondenten de mogelijkheid om na het invullen van de digitale vragenlijst van Veiligheid ook de vragenlijst van Wonen en daarna van Leefbaarheid in te vullen.

Deze wijzigingen zijn doorgevoerd om efficiënter te werken en kosten te reduceren. Er hoefden minder inwoners aangeschreven te worden om een vergelijkbaar aantal ingevulde vragenlijsten te realiseren en er hoefden minder papieren vragenlijsten gescand te worden.

Voor het LelyStadsPanel is er niets veranderd. Zij kregen net als in 2023 drie aparte uitnodigingen voor Wonen (in september), Leefbaarheid (in oktober) en Veiligheid (in november).

Respons

In totaal hebben 2.087 inwoners de vragenlijst van Veiligheid ingevuld. De respons onder het panel bedraagt 60%. Van de 1.884 inwoners die een uitnodigingsbrief hebben ontvangen, heeft 24% de vragenlijst ingevuld. Ongeveer twee derde hiervan heeft dit online gedaan.

Omdat ook respondenten uit de steekproeven van Wonen en Leefbaarheid de vragenlijst over Veiligheid hebben ingevuld, ligt het totaal aantal ingevulde vragenlijsten via de steekproef hoger, namelijk op 869.

Tabel 9.1 Respons (2025)

	Totaal groep	Respons	
		Absoluut	Percentage
LelyStadsPanel	1.443	861	60%
Steekproef	1.884	461	24%
Online campagne	-	357	-
Steekproef Wonen & Leefbaarheid	3.768	408	11%
Totaal	-	2.087	-

De respons onder de steekproef nam de afgelopen jaren af. Tussen 2015 en 2021 stonden de drie onderdelen Wonen, Leefbaarheid & Veiligheid in één vragenlijst. In 2023 is ervoor gekozen om deze onderdelen op te splitsen in drie vragenlijsten, zodat de vragenlijsten korter werden. In dat jaar bleef de respons binnen de steekproef stabiel, terwijl de respons binnen het panel toenam. In de huidige editie is een stijging van de respons binnen de steekproef zichtbaar. De respons onder het panel is wel lager.

Tabel 9.2 Ontwikkeling respons (2015-2025)

	Respons (percentage)					
	2015	2017	2019	2021	2023	2025
LelyStadsPanel	53%	54%	71%	59%	67%	60%
Steekproef	24%	20%	23%	15%	15%	24%

Weging

Om de onderzoeksresultaten representatief te maken voor Lelystedelingen is gewogen op de volgende drie kenmerken: geslacht, leeftijd en woonklasse (op basis van WOZ-waarde). De respondenten van wie de postcode niet bekend is, zijn alleen gewogen op basis van leeftijd en geslacht.

Kijken we naar de ongewogen cijfers dan blijkt dat meer vrouwen dan mannen de vragenlijst hebben ingevuld. Ook de leeftijdsgroep 18-34 jaar en in iets mindere mate de leeftijdsgroep 35-49 jaar is ondervertegenwoordigd. Dit geldt ook voor de lagere WOZ-klassen. Na weging is de respons op deze drie kenmerken representatief voor de Lelystadse populatie.

Tabel 9.3 Weging naar kenmerken (2025)				
		Respons		Populatie Lelystad 18+ *
		Ongewogen	Gewogen	
Geslacht	Mannen	47%	50%	50%
	Vrouwen	53%	50%	50%
Leeftijd	18-34 jaar ***	17%	28%	28%
	35-49 jaar	21%	25%	25%
	50-64 jaar	22%	24%	24%
	65 jaar en ouder	39%	23%	23%
Woning- klasse (WOZ) **	Klasse 1: tot €254.999	14%	14%	14%
	Klasse 2: €255.000 tot €298.999	16%	19%	19%
	Klasse 3: €299.000 tot €340.999	18%	21%	21%
	Klasse 4: €341.001 tot €427.999	25%	22%	22%
	Klasse 5: €428.000 of hoger	27%	24%	24%

* Peildatum = oktober 2025

** Indien het adres van de respondent bekend is, dan wordt de woningklasse van het adres (bepaald op basis van de WOZ-waarde) gekoppeld aan de respondent.
Indien het adres niet bekend is, wordt de postcode van de respondent gebruikt voor het bepalen van de woningklasse. De meest voorkomende woningklasse binnen een postcodegebied wordt dan gekoppeld aan de postcode van de respondent.
De indeling met bijbehorende WOZ-waarde heeft betrekking op peiljaar 2024.

*** Er zijn drie 16-jarigen en twee 17-jarigen die de vragenlijst hebben ingevuld. Deze zijn toegevoegd aan de leeftijdsgroep 18-34 jaar.

Nauwkeurigheid en betrouwbaarheid

De uitkomsten van een peiling kennen een bepaalde mate van onzekerheid, omdat slechts een deel van de inwoners de vragenlijst heeft ingevuld. De mate waarin de werkelijke waarde kan afwijken van de steekproefschatting is afhankelijk van het aantal respondenten dat heeft deelgenomen aan het onderzoek. De foutmarge wordt groter naarmate het aantal respondenten lager is of de schatting de 50% nadert.

Bij 2.087 respondenten en een betrouwbaarheidsniveau van 95% is de maximale foutmarge 2%. Dit betekent dat wanneer de uitkomst in de peiling 50% is, de werkelijke waarde tussen de 48% en 52% ligt.

De kans bestaat dat de werkelijke waarde buiten de steekproefschatting met de foutmarges valt. De foutmarges zijn zo vastgesteld dat 95% van de steekproefschattingen binnen de foutmarge valt. Deze zekerheid wordt de betrouwbaarheid genoemd; het betrouwbaarheidsniveau van dit onderzoek is 95%.

A. ALGEMENE VRAGEN**A.1 Wat is de postcode van je woonadres? Vul twee cijfers en twee letters in.**

Lelycentre/Zuiderzee	5%
Buurten om de Zuiderzeewijk	1%
Centrum-Noord/Atol-West	6%
Atol-Oost/Oostrandpark	5%
Griend/Horst/Kamp/Wold	8%
Archipel/Rozengaard/Zoom/Beukenhof	4%
Waterwijk	6%
Landerijen	7%
Kempenaar/Kogge	4%
Gondel/Schouw	7%
Jol/Galjoen/Punter	7%
Boeier/Karveel/Golfpark/Kust	10%
Botter/Centrum-Zuid/Schoener/Tjalk	11%
Landstrekenwijk	6%
Haven Oud	2%
Haven Rest (incl. Noordersluis)	3%
Stadshart	3%
Warande-West	3%
Warande-Oost	1%
Buitengebieden	1%

A.4 Welke huishoudensituatie is het meest op jou van toepassing?

Alleenstaand	23%
Twee volwassenen, geen (thuiswonende) kinderen	34%
Twee volwassenen met thuiswonende kind(eren)	32%
Eén ouder met thuiswonend(e) kind(eren)	8%
Anders	4%

A.5 Uit hoeveel personen bestaat je huishouden?

Eén persoon	26%
Twee personen	46%
Drie personen	17%
Vier personen	7%
Vijf personen	2%
Zes personen	0%
Meer dan zes personen	0%

A.6 Hoeveel personen daarvan zijn jonger dan 18 jaar?

Geen	69%
Eén persoon	12%
Twee personen	14%
Drie personen	4%
Vier personen	1%
Meer dan vier personen	0%

A.7 Wat is de hoogste opleiding die je hebt afgemaakt?

Ik heb (nog) geen diploma	2%
Basisonderwijs	2%
VMBO	7%
MBO-1	4%
MBO-2, MBO- of MBO-4	32%
HAVO of VWO	12%
HBO of WO	41%

A.8 Hoeveel bedraagt het netto maandinkomen van je huishouden?

Geen eigen inkomen	1%
Minder dan € 1.500 per maand	6%
Tussen € 1.500 en € 2.000 per maand	8%
Tussen € 2.000 en € 2.750 per maand	13%
Tussen € 2.750 en € 4.300 per maand	27%
Meer dan € 4.300 per maand	31%
Geen antwoord	14%

A.9 Woon je in een huur- of een koopwoning?

Huurwoning van een corporatie	23%
Huurwoning, maar niet van een corporatie	4%
Koopwoning	72%

B. OVERLAST IN DE BUURT

B1. Er volgen nu een aantal vormen van overlast die in je buurt kunnen voorkomen. Geef voor elk van de onderstaande vormen aan of dit voorkomt in jouw buurt en, zo ja, in welke mate je hier overlast van ervaart?

Komt het volgende weleens voor in uw buurt?	Nee	Ja		Veel overlast	Een beetje overlast	Geen overlast	Geen antwoord
Rommel op straat	71%	39%	→	43%	53%	3%	0%
Vernield straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes	84%	16%	→	24%	71%	5%	0%
Bekladde muren of gebouwen	94%	6%	→	15%	73%	11%	2%
Hondenpoep, bijvoorbeeld op de stoep of op grasveldjes	68%	32%	→	32%	46%	3%	0%
Te hard rijden	55%	45%	→	51%	47%	1%	0%
Parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of te weinig plaatsen	62%	38%	→	52%	46%	1%	0%
Agressief verkeersgedrag	83%	17%	→	48%	51%	1%	0%
Dronken mensen op straat	91%	9%	→	29%	68%	2%	1%
Drugsgebruik	87%	13%	→	27%	68%	6%	0%
Drugshandel	87%	13%	→	26%	64%	11%	3%
Overlast door buurtbewoners	81%	19%	→	46%	52%	2%	0%
Mensen die op straat worden lastig gevallen	93%	7%	→	31%	66%	3%	1%
Rondhangende jongeren	72%	28%	→	38%	56%	5%	0%
Kamerverhuurpanden	92%	8%	→	39%	54%	5%	2%
Verwarde personen	90%	10%	→	20%	72%	7%	1%
Horeca in de buurt	97%	3%	→	20%	63%	15%	2%
Prostitutie	99%	1%	→	20%	47%	27%	7%

Let op: de percentages overlast in grafiek 1.1 zijn gebaseerd op de vervolgvraag (hoeveel overlast het veroorzaakt). Omdat niet iedereen die ja heeft geantwoord in de vragenlijst ook de vervolgvraag heeft beantwoord, wijken de percentages bij ja (en nee) af van de percentages in de grafiek.

B.2 Je hebt bij de vorige vraag aangegeven welke vormen van overlast voorkomen in je buurt. Welke hiervan zou als eerste in jouw buurt moeten worden aangepakt, en welke als tweede? Vul voor het beantwoorden van deze vraag bijbehorende nummers in van vraag B.1 (1 t/m 17)

	Rank 1	Rank 2
Rommel op straat	11%	8%
Vernield straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes	2%	2%
Bekladde muren of gebouwen	0%	0%
Hondenpoep bijvoorbeeld op de stoep of op grasveldjes	11%	7%
Te hard rijden	24%	9%
Parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of te weinig plaatsen	21%	7%
Agressief verkeersgedrag	3%	3%
Dronken mensen op straat	1%	1%
Drugsgebruik	1%	1%
Drugshandel	2%	2%
Overlast door buurtbewoners	6%	3%
Mensen die op straat worden lastig gevallen	2%	1%
Rondhangende jongeren	9%	6%
Kamerverhuurpanden	3%	1%
Verwarde personen	1%	1%
Horeca in de buurt	0%	0%
Prostitutie	0%	0%
Geen van deze/geen antwoord	1%	46%

C. VEILIGHEID IN DE BUURT

C.1 Voel je je wel eens onveilig in je eigen buurt?

Ja	32%
Nee	66%
Geen antwoord	2%

C.2 Hoe vaak voel je je onveilig in je eigen buurt?

Vaak	8%
Soms	20%
Zelden	5%
Nooit	66%
Geen antwoord	1%

C.3 Komt het volgende wel eens voor?**Ik doe 's avonds niet open doet omdat ik het niet veilig vind.**

Vaak	24%
Soms	25%
Zelden of nooit	47%
Geen antwoord	4%

Ik loop of rijd in mijn eigen buurt om, om onveilige plekken te vermijden.

Vaak	7%
Soms	16%
Zelden of nooit	72%
Geen antwoord	5%

Ik voel me onveilig als ik 's avonds in mijn buurt op straat loop.

Vaak	13%
Soms	28%
Zelden of nooit	55%
Geen antwoord	4%

Ik voel me niet op mijn gemak als ik 's avonds alleen thuis ben.

Vaak	6%
Soms	17%
Zelden of nooit	74%
Geen antwoord	3%

Ik ben bang dat ik slachtoffer word van criminaliteit.

Vaak	7%
Soms	27%
Zelden of nooit	61%
Geen antwoord	5%

C.4 Heb je het idee dat er veel, weinig of geen criminaliteit plaatsvindt in je buurt?

Veel	19%
Weinig	61%
Geen	13%
Geen antwoord	7%

C.5 Heb je het idee dat de criminaliteit in je buurt in de afgelopen 12 maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk is gebleven?

Toegenomen	19%
Afgenomen	3%
Gelijk gebleven	58%
Geen antwoord	19%

D. ALGEMENE VEILIGHEIDSBELEVING**D.1 Voel je je wel eens onveilig in Lelystad?**

Ja	61%
Nee	36%
Geen antwoord	3%

D.2 Hoe vaak voelt je je onveilig in Lelystad?

Vaak	13%
Soms	41%
Zelden	8%
Nooit	36%
Geen antwoord	2%

E. SLACHTOFFERSCHAP**E.1 Is er in de afgelopen 12 maanden een poging tot inbraak in je woning gedaan zonder dat er iets gestolen is?**

Indien je meerdere woningen heeft (gehad), bedoelen wij je huidige woning in Lelystad.

Nee	97%			
Ja	3%	→	Aangifte	Ja 43% Nee 57%

E.2 Is er in de afgelopen 12 maanden iets gestolen uit je woning?

Indien je meerdere woningen heeft (gehad), bedoelen wij je huidige woning in Lelystad.

Nee	99%			
Ja	1%	→	Aangifte	Ja 48% Nee 52%

E.3 Is jouw auto in de afgelopen 12 maanden gestolen in Lelystad?

Nee	99%			
Ja	1%	→	Aangifte	Ja 69% Nee 31%

E.4 Is er in de afgelopen 12 maanden iets gestolen uit jouw auto in Lelystad?

Nee	98%			
Ja	2%	→	Aangifte	Ja 58% Nee 42%

E.5 Is er in de afgelopen 12 maanden in Lelystad iets gestolen of vernield wat aan de buitenkant van je auto zat (antenne, spiegel, wiel, enz.)?

We bedoelen niet vernieling door diefstal uit de auto of beschadiging door een aanrijding.

Nee	90%			
Ja	10%	→	Aangifte	Ja 23% Nee 77%

E.6 Is er in de afgelopen 12 maanden in Lelystad een fiets van iemand in je huishouden gestolen?

Nee	91%				
Ja	9%	→	Aangifte	Ja 44%	Nee 56%

E.7 Is jouw tas, portemonnee of telefoon in de afgelopen 12 maanden gestolen in Lelystad, terwijl de overvaller geweld gebruikte of hiermee dreigde?

Het gaat hier om persoonlijk slachtofferschap van straatroof					
Nee	99%				
Ja	1%	→	Aangifte	Ja 39%	Nee 61%

E.8 Is jouw tas, portemonnee of telefoon in de afgelopen 12 maanden gestolen in Lelystad, zonder dat er geweld werd gebruikt?

Nee	99%				
Ja	1%	→	Aangifte	Ja 47%	Nee 53%

E.9 Zijn er in de afgelopen 12 maanden, buiten de diefstallen die hiervoor zijn genoemd, andere dingen van jou gestolen in Lelystad? Bijvoorbeeld spullen uit de tuin, kleedkamer, caravan of tent?

Nee	94%				
Ja	6%	→	Aangifte	Ja 22%	Nee 78%

E.10 Heeft iemand in de afgelopen 12 maanden in Lelystad met opzet iets van jou vernield of beschadigd, zonder dat er iets gestolen is, bijvoorbeeld aan je huis of planten in je tuin?

Nee	90%				
Ja	10%	→	Aangifte	Ja 13%	Nee 87%

E.11 Ben je in de afgelopen 12 maanden bedreigd met lichamelijk geweld in Lelystad?

Nee	92%				
Ja	8%	→	Aangifte	Ja 23%	Nee 77%

E.12 Ben je in de afgelopen 12 maanden bedreigd in jouw wijk?

Nee	93%				
Ja	7%	→	Aangifte	Ja 18%	Nee 82%

E.13 Ben je in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van mishandeling in Lelystad?

Nee	98%				
Ja	2%	→	Aangifte	Ja 57%	Nee 43%

E.14 Ben je zelf of iemand anders in je huishouden in de afgelopen 12 maanden opgelicht bij het kopen of verkopen van goederen of diensten in Lelystad?

Nee	96%				
Ja	4%	→	Aangifte	Ja 14%	Nee 86%

E.15 Is er in de afgelopen 12 maanden een apparaat of account van iemand in je huishouden gehackt?

Nee	94%				
Ja	6%	→	Aangifte	Ja 15%	Nee 85%

E.16 Heb je zelf in de afgelopen 12 maanden via internet te maken gehad met getreiter, pesten, stalken, chantage of bedreiging?

Nee	94%				
Ja	6%	→	Aangifte	Ja 13%	Nee 87%

F. ONVEILIGE PLEKKEN

F.1 Hieronder staan verschillende plekken genoemd. Geef van elk van deze plekken aan of je je daar in Lelystad onveilig voelt en, zo ja, hoe vaak?

Rondom uitgaansgelegenheden

Vaak	10%
Soms	23%
Zelden of nooit	29%
Niet van toepassing, kom ik nooit	33%
Geen antwoord	5%

Op plekken waar groepen jongeren rondhangen

Vaak	21%
Soms	37%
Zelden of nooit	24%
Niet van toepassing, kom ik nooit	14%
Geen antwoord	4%

In het centrum

Vaak	11%
Soms	35%
Zelden of nooit	45%
Niet van toepassing, kom ik nooit	4%
Geen antwoord	5%

In het winkelgebied / winkelcentrum in jouw wijk

Vaak	8%
Soms	27%
Zelden of nooit	53%
Niet van toepassing, kom ik nooit	6%
Geen antwoord	5%

In het openbaar vervoer

Vaak	6%
Soms	18%
Zelden of nooit	33%
Niet van toepassing, kom ik nooit	38%
Geen antwoord	6%

Bij het treinstation

Vaak	12%
Soms	28%
Zelden of nooit	33%
Niet van toepassing, kom ik nooit	21%
Geen antwoord	5%

In jouw eigen huis

Vaak	2%
Soms	7%
Zelden of nooit	78%
Niet van toepassing, kom ik nooit	5%
Geen antwoord	8%

Op bedrijventerreinen

Vaak	5%
Soms	16%
Zelden of nooit	41%
Niet van toepassing, kom ik nooit	32%
Geen antwoord	6%

